

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.2.2.2024

Pan Łukasz Szyszkowski
Kierownik Schroniska dla zwierząt w Górzycy
ul. Robotnicza 17, 69-113 Górzycza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/093 – Zapobieganie bezdomności zwierząt domowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Schronisko dla zwierząt w Górzycy, ul. Robotnicza 17, 69-113 Górzycy ¹ , prowadzone przez Fundację <i>Pro-Animale dla zwierząt w potrzebie</i> z siedzibą Charzyno 15, 78-122 Charzyno ²
Kierownik jednostki kontrolowanej	Łukasz Szyszkowski, kierownik schroniska, od 19 stycznia 2009 r., pełnomocnik fundacji.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami oraz warunki jej realizacji. 2. Zapobieganie bezdomności zwierząt. 3. Finansowanie oraz rozliczenie zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024, do zakończenia czynności kontrolnych, z uwzględnieniem faktów i dowodów wykraczających poza ten okres mających znaczenie dla badanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	1. Ewa Grosse, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/16/2024 z 31 stycznia 2024 r. 2. Katarzyna Smereczyńska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/15/2024 z 31 stycznia 2024 r. 3. Lidia Sobkowiak-Mariasz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/20/2024 z 14 lutego 2024 r.⁴ (akta kontroli str. 1-7)

¹ Dalej: *schronisko*.

² Dalej: *fundacja*.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

⁴ Udział w oględzinach w dniu 15 lutego 2024 r.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Fundacja zapewniła opiekę nad bezdomnymi zwierzętami, w szczególności realizowała działania służące zapobieganiu bezdomności zwierząt, takie jak kastracja i sterylizacja zwierząt, a środki otrzymane w ramach dotacji wydatkowała zgodnie z przeznaczeniem.

Prowadzący schronisko nie dopełnił jednak obowiązku uzyskania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego na prowadzenie schroniska na jednej z dwóch działek, na których znajdowały się obiekty schroniska⁶. Wprawdzie w schronisku zapewniono wyposażenie we wszystkie elementy infrastruktury, jednak część z nich nadal wymaga dostosowania do przepisów rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. (modernizacji pomieszczeń)⁷. Na skutek nałożonej przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Ślubicach z/s w Ośnie Lubuskim⁸ decyzji, podjęto działania w celu dostosowania schroniska do wymagań weterynaryjnych obowiązujących od stycznia 2023 r., tj. określono zakres niezbędnych do przeprowadzenia prac remontowych, których wykonanie zaplanowano na 2024 r.⁹ Zwierzętom przebywającym w schronisku zapewniono całodobową opiekę, w tym weterynaryjną, a także wyjścia na wybiegi i spacer. W schronisku prowadzono *wykaz zwierząt przebywających w schronisku*, a także *wykazy wyprowadzeń psów na wybiegi i spacer*, jednak ww. nie spełniały wszystkich wymagań¹⁰.

W zakresie opieki nad zwierzętami nie spełniono wszystkich wymagań weterynaryjnych, tj.: utrzymywania zwierząt w grupach złożonych z maksymalnie sześciu zwierząt (w 30% pomieszczeń przeznaczonych do utrzymywania zwierząt zdrowych utrzymywano od ośmiu do 14 zwierząt¹¹), minimalnej powierzchni, jaką przewidziano w przepisach prawa na jednego psa (w 12% pomieszczeń) oraz zatrudnienia osoby, która odpowiadałaby za przestrzeganie w schronisku przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych i ochrony zwierząt (wymóg od 27 stycznia 2024 r.). W przypadku 71% zwierząt objętych badaniem szczepienia przeciwko wściekliznie, wykonano z przekroczeniem wymaganego terminu, a sześciu psom – co stwierdzono w toku oględzin - nie zapewniono odpowiedniej opieki weterynaryjnej¹², co skutkowało wystąpieniem stanu zapalnego u czterech z nich.

Zwierzęta objęte kontrolą (próba 20 psów) zostały oznakowane, jednak informacji o oznakowaniu trzech z nich (15%) nie wprowadzono do żadnej z ogólnodostępnych baz danych zwierząt towarzyszących, a w przypadku 12 zwierząt (60%) informacji tych nie zamieszczono w polskojęzycznej bazie *Safe-Animal*, do czego zobowiązywało obowiązujące porozumienie międzygminne, regulujące zasady wykonywania tych zadań.

W zakresie zapobiegania bezdomności nie podejmowano działań polegających na poszukiwaniu dla zwierząt nowych właścicieli, w tym nie realizowano współpracy z mediami, do czego fundacja zobowiązała się w złożonej ofercie na wykonywanie zadania publicznego (prowadzenie schroniska) w latach 2022-2023. W konsekwencji

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Tj. na działce, na której zorganizowano wybiegi spacerowe dla zwierząt (dz. 66/22).

⁷ Na co uwagę zwrócił PLW, a obowiązek dokonania modernizacji wynikał z decyzji tego organu skierowanej do Fundacji.

⁸ Dalej: PLW.

⁹ W toku kontroli (26 marca 2024 r.) zostało wszczęte postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pod nazwą *Wykonanie prac remontowych oraz modernizacji schroniska dla zwierząt w Górzycy*.

¹⁰ Wykaz zwierząt przebywających w schronisku nie zawierał numeru kojca, w którym przebywało zwierzę, w wykazie wyprowadzeń psów na wybiegi brakowało informacji o numerach ewidencyjnych psów, wykazy dotyczące wyprowadzeń psów na wybiegi i spacer nie były prowadzone w wersji elektronicznej.

¹¹ W trakcie oględzin przeprowadzonych 1 i 15 lutego 2024 r. w schronisku przebywały 124 zwierzęta.

¹² W trakcie oględzin 15 lutego 2024 r. stwierdzono kamień nązębny u trzech zwierząt i brak odpowiedniej higieny po zabiegach sterylizacji u trzech zwierząt.

nie osiągnięto zakładanych w umowie rezultatów w zakresie adopcji zwierząt (osobom adoptującym przekazano łącznie 41 zwierząt, podczas gdy w okresie objętym kontrolą zaplanowano 70 adopcji), jednocześnie zawiązując w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego współczynnik adopcji, gdyż wśród zwierząt oddanych do adopcji wykazywano także zwierzęta przeniesione do innych schronisk prowadzonych przez fundację w Polsce i za granicą (w okresie objętym kontrolą przeniesiono łącznie 217 zwierząt). Ponadto prowadzący schronisko, pomimo iż nie zostało to określone zarówno w umowach na realizację zadania publicznego, jak i w aktach prawa miejscowego (programach opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt), podejmował działania związane z przenoszeniem zwierząt pomiędzy schroniskami.

Podkreślenia wymaga fakt, że w toku kontroli NIK podjęto bądź zadeklarowano realizację działań w celu usunięcia części stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami oraz warunki jej realizacji

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą fundacja realizowała część zadania publicznego pięciu gmin z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności, tj. dla gmin:

Górzycy, Słubice oraz Miasta Kostrzyn nad Odrą¹⁴

- do 26 marca 2019 r. – w oparciu o umowę o świadczenie usług polegających na prowadzeniu schroniska dla bezdomnych psów przewidzianego na 80 psów przy zapewnieniu całodobowej obsługi obiektu¹⁵ zawartej pomiędzy fundacją a trzema jst, tj. Gminą Górzycy, Gminą Słubice oraz Miastem Kostrzyn nad Odrą;
- od 27 marca 2019 r. do zakończenia czynności kontrolnych¹⁶ – w oparciu o umowy o realizację zadania publicznego *Prowadzenie schroniska dla zwierząt w Górzycy*¹⁷ zawarte pomiędzy fundacją a miastem, któremu pozostałe ww. gminy powierzyły realizację części zadania własnego w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi psami i zapobiegania bezdomności psów¹⁸;

Ośno Lubuskie i Słońsk:

- w całym okresie objętym kontrolą - na podstawie porozumienia w sprawie interwencyjnego przyjęcia zwierząt przez schronisko¹⁹ zawartego pomiędzy fundacją a gminami: Cybinka, Ośno Lubuskie, Rzepin i Słońsk, przy czym gminy:

¹³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁴ Dalej: *miasto*.

¹⁵ Umowa nr 357/08 z 27 marca 2009 r. wraz z aneksem nr 1 z 20 maja 2009 r., zawarta na okres 10 lat o świadczenie usług polegających na prowadzeniu schroniska dla bezdomnych psów przewidzianego na 80 psów przy zapewnieniu całodobowej obsługi obiektu.

¹⁶ Tj. do dnia 23 kwietnia 2024 r.

¹⁷ Umowy o realizację zadania publicznego pn. *Prowadzenie schroniska dla zwierząt w Górzycy*, tj. umowa nr OK.525.11.2019 z 25 marca 2019 r. (obowiązująca od 27 marca 2019 r. do 15 czerwca 2019 r.), umowa nr OK.524.19.2019 z 14 czerwca 2019 r. (obowiązująca od 16 czerwca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.), umowy: nr GK.1.524.30.2019 z 31 grudnia 2019 r. zawarta na lata 2020-2021, nr GK.524.1.2021 z 31 grudnia 2021 r. zawarta na lata 2022-2023 oraz umowa nr GK. 524.1.2023 z 29 grudnia 2023 r. zawarta na lata 2024-2025.

¹⁸ Na mocy zawartych porozumień: z dnia 9 stycznia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2020 r. poz. 211) wraz z aneksem nr 1 z 8 lipca 2021 (Dz. U. Woj. Lub. z 2021 r. poz. 1847) oraz z dnia 17 marca 2022 r. (Dz. U. Woj. Lub. z 2022 r. poz. 1049) - [Porozumienie z dnia 9 stycznia 2020 r. \(luw.pl\)](#), [Aneks 1 \(luw.pl\)](#), [Porozumienie \(luw.pl\)](#).

¹⁹ Porozumienie z 11 marca 2013 r. obowiązujące do czasu wykonania inwestycji pn. *Rozbudowa Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Górzycy*, zgodnie z którym „przyjmie bezdomne psy z terenu gmin uczestniczących w rozbudowie schroniska w Górzycy w ilości do 10 szt. psów w skali roku kalendarzowego”.

Cybinka i Rzepin nie realizowały porozumienia zawartego z fundacją i nie przekazywały zwierząt do schroniska. Zgodnie z tym porozumieniem, gminy zobowiązały się na własny koszt wylapać psy i dostarczyć je do schroniska w Górzycy oraz pokryć koszty leczenia i profilaktyki ww. psów - gminy Ośno Lubuskie i Słońsk nie przekazywały żadnych środków finansowych z tego tytułu na rzecz fundacji.

Schronisko zostało wskazane w programach opieki nad bezdomnymi zwierzętami czterech ww. gmin (Górzycy, Kostrzyn nad Odrą, Ośno Lubuskie i Słońsk) jako podmiot przyjmujący odłowione zwierzęta i zapewniający opiekę zwierzętom do czasu ich adopcji (opis także w pkt. 2.4.).

Ponadto w całym okresie objętym kontrolą obowiązywało porozumienie²⁰ w sprawie wspólnej realizacji inwestycji pod nazwą *Rozbudowa Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Górzycy*, zawarte w 2014 r. pomiędzy gminami: Górzycy, Cybinka, Ośno Lubuskie, Rzepin i Słońsk. W 2016 r. zatwierdzono projekt budowlany oraz uzyskano pozwolenie na budowę. Inwestycja nie została jednak zrealizowana z powodu zbyt wysokich kosztów realizacji oraz braku środków finansowych²¹. Po uzyskaniu informacji na temat kosztów realizacji schroniska w zaprojektowanej formie, gminy podjęły decyzję o zmianie koncepcji rozbudowy schroniska. W celu dalszej realizacji niezbędne będzie uzyskanie nowego pozwolenia na budowę zgodnie z zaplanowaną koncepcją.

(akta kontroli str. 13-98, 102-106, 247-248, 617-618, 620-727)

Fundacja prowadziła schronisko w oparciu o nieruchomości stanowiące współwłasność pięciu jst przekazujących zwierzęta do schroniska, tj. na działkach o numerach ewidencyjnych:

- 66/21, obręb Górzycy, o pow. 0,5060 ha, stanowiącej współwłasność gmin: Górzycy (udział 104/1000), Słubice (469/1000) i Kostrzyn nad Odrą (427/1000)²²;
- 66/22, obręb Górzycy, o pow. 6,0804 ha, stanowiącej współwłasność gmin: Górzycy (udział 90 /450), Słubice (90 /450), Kostrzyn nad Odrą (140 /450), Słońsk (40 /450), Ośno Lubuskie (90 /450)²³.

Schronisko zostało zlokalizowane na terenie Gminy Górzycy, w odległości od siedzib urzędów gmin: Kostrzyn nad Odrą – 10 km, Słubice – 25 km, Ośno Lubuskie – 20 km i Słońsk – 13 km.

(akta kontroli str. 31, 100-101, 103-109, 112-120)

Przedmiotem zawartych umów na prowadzenie schroniska było m.in. zapewnienie zwierzętom odpowiednich warunków bytowych i higienicznych, zapewnienie całodobowej obsługi obiektu, przyjmowanie bezdomnych psów przekazanych do schroniska, sterylizacja i kastracja zwierząt przyjętych do schroniska, oznakowanie ich metodą elektroniczną, leczenie chorych zwierząt przebywających w schronisku, prowadzenie szczepień ochronnych oraz przekazywanie zwierząt osobom zainteresowanym posiadaniem psa, zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowe (adopcje zwierząt). Natomiast przedmiotem zawartego porozumienia w sprawie interwencyjnego przyjęcia psów przez schronisko było przyjęcie w ilości do 10 szt. psów w skali roku kalendarzowego (do czasu wykonania inwestycji²⁴) z terenu gmin uczestniczących w rozbudowie schroniska.

(akta kontroli str. 13-98, 102-105, 620-624)

Maksymalna liczba zwierząt określona dla schroniska przez przedstawiciela Inspekcji Weterynaryjnej Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Słubicach z/s w Ośnie

²⁰ Z 10 kwietnia 2014 r. – według informacji z 19 kwietnia 2024 r. uzyskanej z Gminy Górzycy porozumienie pozostaje obowiązujące i dotyczy działki nr 66/22.

²¹ Według informacji z 19 kwietnia 2024 r. uzyskanej z Gminy Górzycy.

²² Księga wieczysta nr GW1S/00024297/7.

²³ Księga wieczysta nr GW1S/00018305/2.

²⁴ Z informacji uzyskanych z Urzędu Gminy Górzycy porozumienie przez cały okres kontroli było obowiązujące.

Lubuskim²⁵ wynosiła 160²⁶, przy czym na koniec 2019 r. w schronisku znajdowało się 130 psów, a na koniec 2023 r. 119 psów. Zarówno w dniu rozpoczęcia kontroli NIK (1 lutego 2024 r.), jak i podczas ponownych oględzin (15 lutego 2024 r.) w schronisku przebywały 124 zwierzęta. W całym okresie objętym kontrolą 100% zwierząt w schronisku stanowiły psy.

(akta kontroli str. 110-122, 198-205, 283-301)

1.2. Schronisko w 2006 r. zostało wpisane²⁷ do rejestru prowadzonego przez PLW i posiadało (nadany fundacji) weterynaryjny numer identyfikacyjny 08053401. Fundacja nie dopełniła jednak obowiązku aktualizacji danych zgłoszonych do PLW w zakresie miejsca prowadzenia schroniska, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 1.

W okresie objętym kontrolą PLW przeprowadził w schronisku 16 kontroli okresowych oraz pięć kontroli sprawdzających:

- w latach 2019-2022 nieprawidłowości stwierdzono w trakcie dwóch spośród 12 kontroli okresowych i zostały one usunięte. W wyniku zaleceń pokontrolnych w magazynie karmę ustawiono na podestach, a nie jak to było w trakcie kontroli bezpośrednio na podłodze²⁸, zapewniono karmę dla szczeniąt, której brakowało podczas kontroli, pomimo iż w schronisku przebywało jedno szczenię oraz dokonano naprawy wyszczerbionych płytek ceramicznych, które mogły powodować urazy u przemieszczających się w pomieszczeniu zwierząt²⁹;
- w 2023 r. przeprowadzono cztery kontrole okresowe, przy czym:
 - podczas kontroli 10 stycznia 2023 r. nie stwierdzono nieprawidłowości, lecz wskazano zakres niezbędnych działań w celu dostosowania schroniska³⁰ do nowych wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt³¹, wchodzących w życie 27 stycznia 2023 r.;
 - w wyniku kontroli przeprowadzonej w dniach 14-17 lutego 2023 r. stwierdzono nieprawidłowości, w tym związane z niespełnieniem wymagań ww. rozporządzenia³². W konsekwencji PLW wydał zalecenia, a w odniesieniu do infrastruktury - decyzję nakazującą fundacji usunięcie w terminie do 30

²⁵ Dalej: PIW.

²⁶ Wskazana w protokołach kontroli oraz raportach z wizytacji schroniska przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą.

²⁷ Decyzja PLW-0805-500 id-5/2006 z 8 czerwca 2006 r.

²⁸ Nieprawidłowość usunięto w trakcie kontroli w 2020 r.

²⁹ Protokół kontroli sprawdzającej z 22 lipca 2022 r. – stwierdzono całkowite wykonanie obowiązków ujętych w protokole kontroli z 12 lipca 2022 r.

³⁰ Stwierdzono m.in.: brak mat dezynfekcyjnych przy pomieszczeniach do izolowania zwierząt, niedostateczną ilość środków do dezynfekcji, brak rejestru rozchodu środka dezynfekcyjnego, brak możliwości monitorowania temperatury w trzech pomieszczeniach, brak ogrzewania oraz ubytki fugi w podłodze w pomieszczeniu dla młodych oddzielonych od matek, w prowadzonym rejestrze/wykazie psów brak: numeru identyfikacyjnego psa, informacji o kondycji psa w dniu przyjęcia do schroniska, informacji o przeprowadzonych zabiegach leczniczych, numeru kojca, w którym przebywa pies, wagi psa, nazwy i danych podmiotu, któremu przekazano zwłoki zwierzęcia w przypadku padnięcia/eutanazji psa, brak ewidencji wyprowadzeń psów na spacer lub wybieg.

³¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 175 (dalej: rozporządzenie w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r.).

Tj. trzem psom nie zapewniono wyjścia na spacer 2 razy tygodniowo; brak karmy dla suk szczennych (w dniu kontroli w schronisku brak szczennych suk); ściany w pomieszczeniach izolatki, dla szczeniąt oddzielonych od matki, dla suk ze szczeniętami nie są łatwo zmywalne, podłoga w pomieszczeniu izolatki uszkodzona, w pomieszczeniach psów ubytki płytek w mocowaniu podestów z legowiskami; brak systematycznych zabiegów dezynsekcji; uszkodzone niektóre budy na wybiegach spacerowych; ubytki betonu w 2 kojcach; miejsce z przyłączami rur na wybiegu oraz kawałkami betonu mogą powodować urazy; brak przy wpisach w książce szczepień nr serii szczepionki na wściekliznę; niewłaściwa częstotliwość szczepień p/wściekliznie (brak szczepień u siedmiu psów, przekroczenie terminu między kolejnymi szczepieniami o okres od trzech do dziewięciu miesięcy u ośmiu psów, przeprowadzenie szczepień w okresie od dwóch do 12 miesięcy po zakończonym okresie kwarantanny u 11 psów); niektóre psy zaszczepiono podczas kwarantanny; niezabezpieczone przed dostępem osób postronnych miejsce składowania psich odchodów (brak ogrodzenia).

czerwca 2023 r. naruszeń wymagań weterynaryjnych poprzez modernizację ścian i podłóg w pomieszczeniach przeznaczonych do: izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt, do utrzymywania młodych oddzielonych od matki, do utrzymywania samic z oseskami oraz poprzez modernizację podstaw podestów z legowiskami w pomieszczeniu B2, tak aby były wykonane z trwałych materiałów umożliwiających mycie i odkażanie oraz niepowodujących urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt³³. Termin na usunięcie nieprawidłowości był przez PLW na wniosek fundacji dwukrotnie wydłużany, tj. do: 31 lipca 2023 r. i do 30 września 2023 r. W dniu 21 września 2023 r. z wnioskiem o prolongatę terminu na wykonanie ww. obowiązków do 31 sierpnia 2024 r. wystąpiła fundacja oraz Burmistrz Kostrzyna nad Odrą (jako przedstawiciel gmin będących właścicielami obiektów schroniska) uzasadniając wniosek brakiem środków na realizację zadania w 2023 r. i koniecznością zapewnienia środków na ten cel w budżecie na 2024 r., jednocześnie zapewniając o wsparciu remontu przez miasto oraz przez gminy Górzycę i Słubice. Uwzględniając przedstawione uzasadnienie PLW wyraził zgodę³⁴ na przedłużenie terminu realizacji obowiązków do 31 maja 2024 r. Z informacji uzyskanych od PLW kontrola sprawdzająca wykonanie decyzji została zaplanowana po 1 czerwca 2024 r. Do czasu zakończenia kontroli NIK³⁵ żadne z prac remontowych nie zostały wykonane (opis podjętych i zaplanowanych działań w pkt. 1.4.);

- ponadto nieprawidłowości stwierdzono w trakcie kontroli okresowych 22 maja³⁶ i 17 października³⁷.

Prowadzący schronisko, za wyjątkiem nieprawidłowości objętych ww. decyzją, wykonywał zalecenia PLW, co zostało potwierdzone w toku kontroli sprawdzających, w tym m.in.: zapewnił zwierzętom szczepienia przeciw wściekliznie nie rzadziej niż co 12 miesięcy, wyprowadzanie psów nie rzadziej niż dwa razy w tygodniu³⁸, zabezpieczył miejsce składowania odchodów i zużytej ściółki przed dostępem osób postronnych³⁹, dokonał napraw w kojcach, uzupełnił i prowadził na bieżąco rejestr rozchodu środka do dezynfekcji⁴⁰ oraz doprowadził do stanu, który nie zagrażał zdrowiu psów dwie budy znajdujące się na wybiegach oraz miejsce kąpieli psów⁴¹.

(akta kontroli str. 135-197, 206-212, 237-246, 601-603)

1.3. Fundacja nie posiadała zezwoleń:

- na prowadzenie schroniska wydanego przez wójta właściwego ze względu na miejsce położenia schroniska (Wójta Górzycy),
- z zakresu ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, właściwych ze względu na miejsce prowadzenia działalności pomimo wyłapywania bezdomnych zwierząt m.in. z terenu gmin: Górzycę, Słubice, Kostrzyn nad Odrą, Słońsk, Ośno Lubuskie i Rzepin (opis w pkt. 1.12.),

przy czym fundacja, jako podmiot *non-for-profit*, nieprowadzący działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy Prawo działalności gospodarczej, nie była zobowiązana do posiadania ww. zezwoleń, a zawarte umowy/porozumienia z jst były wystarczające do prowadzenia schroniska

(akta kontroli str. 249-250, 283-301)

³³ Decyzja nr 1/SCH/2023 z 23 marca 2023 r.

³⁴ Decyzja nr 1b-pr/SCH/2023 z 16 października 2023 r.

³⁵ Tj. do dnia 23 kwietnia 2024 r.

³⁶ Stwierdzono ubytki betonu w posadzce i uszkodzone drewniane płyty w dwóch kojcach oraz brak wpisów rozchodu środka dezynfekującego stosowanego na maty dezynfekcyjne.

³⁷ Uszkodzone dwie budy na wybiegu; brak oznakowania dot. przeznaczenia pomieszczenia dla szczennych suk; uszkodzenie płytek ściennych w miejscu kąpieli psów.

³⁸ Protokół kontroli sprawdzającej PLW z 5 kwietnia 2023 r.

³⁹ Protokół kontroli sprawdzającej PLW z 22 maja 2023 r.

⁴⁰ Protokół kontroli sprawdzającej PLW z 7 czerwca 2023 r.

⁴¹ Protokół kontroli sprawdzającej PLW z 6 listopada 2023 r.

Zgodność wykonywania przez schronisko zadań związanych z opieką nad zwierzętami z podjętymi przez Radę Miasta w Kostrzynie nad Odrą uchwałami w tym przedmiocie, tj. programami opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności⁴², a także zgodność z zawartymi z fundacją umowami na prowadzenie schroniska była weryfikowana przez miasto w ramach kontroli na miejscu.

W okresie objętym kontrolą w schronisku przeprowadzono łącznie sześć kontroli dotyczących sposobu realizacji zadania, w tym dwie kontrole w 2019 r., po jednej kontroli w 2020 r. i 2021 r. oraz dwie kontrole w 2023 r.:

- w latach 2019-2021 przedstawiciele miasta nie stwierdzali nieprawidłowości w funkcjonowaniu schroniska zarówno w zakresie infrastruktury, jak i dobrostanu zwierząt;
- w 2023 r. po kontroli sposobu wykorzystania i rozliczenia środków przyznanej dotacji na lata 2020-2021, w związku z licznymi uchybieniami w dokumentacji rozliczeniowej, brakami wymaganych informacji, jakie winny być złożone w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania publicznego za ten okres, skierowano do fundacji 10 zaleceń do stosowania⁴³;
- w protokole z kontroli przeprowadzonej 23 maja odnotowano konieczność wykonania prac remontowych w celu dostosowania obiektów schroniska do wymagań określonych nowymi przepisami prawa.

(akta kontroli str. 251-265)

1.4. W związku z nowymi wymogami dotyczącymi prowadzenia schroniska określonymi w rozporządzeniu w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. oraz wydaną przez PLW decyzją administracyjną z 23 marca 2023 r. nakazującą spełnienie wymagań weterynaryjnych z § 5 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia, dotyczącej pomieszczeń, w których należy zapewnić temperaturę nie niższą niż 16°C (przeznaczonych do: izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt, utrzymywania młodych oddzielonych od matek i samic z oseskami):

- kierownik schroniska opracował (25 maja 2023 r.) zestawienie niezbędnych do przeprowadzenia na terenie schroniska prac remontowych (wymiana okien i drzwi oraz odświeżenie ścian m.in. w ww. pomieszczeniach, wymiana terakoty, położenie płytek ściennych w izolacje), elektrycznych (zakup i montaż skrzynki energetycznej i trzech grzejników elektrycznych) oraz prac związanych z wycinką drzew na czterech wybiegach dla zwierząt;
- na zlecenie miasta opracowano (19 października 2023 r.) kosztorys inwestorski obejmujący m.in. ww. prace opiewający na łączną kwotę 254,6 tys. zł;
- gminy będące współwłaścicielami nieruchomości zabudowanej obiektami schroniska (dz. nr 66/21) zawarły umowę obowiązującą od 1 grudnia 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. w sprawie utrzymania ww. nieruchomości, w której uregulowano m.in. zasady wykonania prac remontowych w 2024 r.;

⁴² W corocznie uchwalanych ww. programach określone zostały zadania wykonywane przez schronisko w zakresie opieki nad zwierzętami. Dz. Urz. Woj. Lub. z 2019 r. poz. 948 (uchwała nr VI/28/19 z 21 marca 2019 r.), z 2020 r. poz. 1730 (uchwała nr XVII/108/20 z 25 czerwca 2020 r.), z 2021 r. poz. 701 (uchwała nr XXIV/154/21 z 18 marca 2021 r.), 2022 r. poz. 679 (uchwała nr XXXV/218/22 z 24 marca 2022 r.), z 2023 r. poz. 805 (uchwała nr XLV/286/23 z 9 marca 2023 r.) oraz z 2024 r. poz. 1081 (uchwała nr LV/380/24 z 21 marca 2024 r.)

⁴³ Według informacji z 25 kwietnia 2023 r. o wynikach kontroli zalecono, aby m.in.: określać szczegółowo w zawieranych umowach cywilnoprawnych zakres prac do wykonania, terminy rozpoczęcia i zakończenia prac; rachunki do umów cywilnoprawnych weryfikować pod względem prawidłowości zawartych w nich zapisów; dokonywać prawidłowych, zgodnych z faktycznym wydatkowaniem środków, opisów na dokumentach źródłowych dotyczących finansowania danego kosztu; sporządzać zestawienie poniesionych wydatków i kosztów rodzajowo ze względu na charakter wydatku w oparciu o przedstawione do rozliczenia dokumenty źródłowe; rozliczenie finansowe sporządzać w oparciu o zatwierdzony umową/aneksem plan i harmonogram działań zawarty w ofercie na realizację zadania publicznego; ujmować wydatki związane z realizacją zadania publicznego w systemach księgowych w sposób przejrzysty i umożliwiający identyfikację oraz weryfikację poszczególnych operacji księgowych.

- w oparciu o ww. umowę Gmina Słubice wszczęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego (26 marca 2024 r.) pod nazwą *Wykonanie prac remontowych oraz modernizacji schroniska dla zwierząt w Górzycy*⁴⁴.

Do dnia zakończenia kontroli nie rozpoczęto żadnych spośród zaplanowanych prac.
(akta kontroli str. 208-236, 246)

1.5. W zakresie zapewnienia wyposażenia schroniska w elementy infrastruktury⁴⁵ określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. stwierdzono, że:

- teren, na którym zlokalizowano schronisko miał utwardzone drogi komunikacyjne, co stanowiło spełnienie wymogu określonego w § 2 pkt 1 ww. rozporządzenia;
- schronisko i wybiegi zabezpieczono ogrodzeniem o wysokości powyżej 170 cm, trwale związanym z gruntem, niemającym elementów stwarzających zagrożenie powstawania urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt (§ 2 pkt 2 rozporządzenia);
- w schronisku wyodrębniono pomieszczenia określone w § 3 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia przeznaczone do:
 - utrzymywania zwierząt zdrowych – wyodrębniono dwa pomieszczenia w budynku⁴⁶, a na zewnątrz kojce: 17 zadaszonych klatek i osiem zagród/wybiegów, w obrębie których znajdowały się zapewniające schronienie zwierzętom domki i budy dla psów; w tym: separacji zwierząt agresywnych (kojec oznaczony „groźny pies”⁴⁷);
 - izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt – wyodrębniono jedno pomieszczenie w budynku - w trakcie oględzin 15.02.2024 r. w pomieszczeniu przebywały trzy psy po sterylizacji;
 - kwarantanny zwierząt przyjętych do schroniska – ciąg czterech kójców, w dwóch z nich w trakcie oględzin 15 lutego 2024 r. przebywały dwa psy;
 - utrzymywania samic z oseskami oraz utrzymywania młodych oddzielonych od matek – odpowiednio oznaczono dwa pomieszczenia w budynku, w trakcie oględzin 15 lutego 2024 r. nie przebywały w nich żadne zwierzęta, w budynku tym przewidziano remont, m.in. instalacji elektrycznej i ogrzewania;
 - prac administracyjno-biurowych, będące jednocześnie miejscem wydawania psów do adopcji;
 - celów socjalnych – w trakcie oględzin 15 lutego 2024 r. w pomieszczeniu przebywały dwa psy⁴⁸. Kierownik schroniska wyjaśnił: *w dniu oględzin dysponowaliśmy wolnymi miejscami w kojcach, jednakże z uwagi na to, że oba psy były bardzo lękliwe, interwencyjne, po traumatycznych przejściach, i źle znosiły odizolowanie w czasie kwarantanny, po jej zakończeniu psy nie zostały przypisane do żadnego kojca, lecz pozostawały tymczasowo pod bezpośrednią opieką pracowników tak, aby nabrały zaufania do ludzi po wcześniejszych złych doświadczeniach.*

W schronisku dysponowano także pomieszczeniem sanitarno-higienicznym wyposażonym w m.in. stół zabiegowy, wannę do mycia zwierząt. Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *zabiegi lecznicze wykonywane są w zakładzie leczniczym dla zwierząt, z którym fundacja ma zawartą umowę o świadczenie usług weterynaryjnych, natomiast pomieszczenie sanitarno-higieniczne w schronisku wykorzystywane jest do oględzin psów, czynności higienicznych i pielęgnacyjnych takich jak: przemywanie ran, ściąganie szwów, czyszczenie*

⁴⁴ <https://platformazakupowa.pl/transakcja/906742>

⁴⁵ Na podstawie oględzin przeprowadzonych 1 lutego 2024 r., 15 lutego 2024 r. i dokumentacji schroniska.

⁴⁶ Tj. pokoje B1 i B2 – przebywało w nich po dziewięć zwierząt.

⁴⁷ Kojec nr 17 (pies o nr. ew. 185/G).

⁴⁸ Psy o nr ew. 188/G i 190/G. Ww. psy były wyprowadzane na wybiegi w czasie, gdy pozostałe psy przebywały na wybiegach spacerowych.

uszu, obcinanie pazurów (w razie potrzeby weterynarz przyjeżdża do schroniska);

- wyodrębniono miejsca (zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia) przeznaczone do:
 - przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów medycznych – zamykana szafka w trakcie oględzin 15 lutego 2024 r. była pusta;
 - przechowywania karmy – pomieszczenie oznaczone „magazyn karmy” (karmę przechowywano na paletach);
 - przechowywania środków dezynfekcyjnych⁴⁹;
 - schronisko wyposażono w urządzenie chłodnicze do czasowego przetrzymywania zwłok zwierząt.

(akta kontroli str. 110-124, 398-400)

1.6. W pomieszczeniach, w których przebywały zwierzęta zapewniono dostęp do światła dziennego oraz ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi tj. w przypadku objętych oględzinami:

- pomieszczeń B1 i B2, izolowania zwierząt chorych – pomieszczenia były ogrzewane, zapewniono temperaturę powyżej 16 st. C i prowadzono rejestr temperatur;
- kojców zewnętrznych (klatek i zagród) – umieszczono budy wyścielane słomą, a na wybiegach dodatkowo zadaszone, zamykane i docieplone styropianem oraz słomą domki.

Wyścielanie bud słomą oraz palenie w piecach w budynkach w przypadku niskich temperatur zostało przewidziane w obowiązującej w schronisku procedurze postępowania w przypadku skrajnych warunków meteorologicznych. W przypadku wysokich temperatur w ww. procedurze przewidziano zraszanie wybiegów wodą, ustawianie na wybiegach wanny z wodą do chłodzenia i kąpieli psów oraz zacienianie kojców tkaninami.

(akta kontroli str.110-124, 273)

Częstotliwość przeprowadzania dezynfekcji pomieszczeń dla psów (w tym izolatki, pomieszczenia dla szczeniąt, dla samic z oseskami, kojców, bud oraz magazynu karmy, pomieszczenia higieniczno-sanitarne i socjalne) określono w obowiązującej w schronisku procedurze dezynfekcji. Ponadto z dniem 3 marca 2023 r. w schronisku, na podstawie umowy⁵⁰ zawartej z podmiotem zewnętrznym, wdrożono system kontroli i zwalczania szkodników⁵¹.

W trakcie przeprowadzonych oględzin ustalono, że przed wejściem do kojca, w którym przebywał pies objęty kwarantanną została umieszczona mata dezynfekcyjna, natomiast ww. maty nie umieszczono przed wejściem do pomieszczenia izolowania zwierząt chorych, w którym przebywały trzy samice po zabiegu sterylizacji.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Mata nie została rozmieszczona, ponieważ co do przebywających w pomieszczeniu psów, nie było podejrzenia chorób zakaźnych, psy były po okresie kwarantanny, a w ww. pomieszczeniu przebywały do czasu zdjęcia szwów, następnie wróciły na wybiegi.*

(akta kontroli str. 274-278, 399)

⁴⁹ Tj. zamykana szafka – przechowywano m.in. środek pn. Virkon.

⁵⁰ Umowa nr M/268/2023 z 20 lutego 2023 r.

⁵¹ Według zapisów w umowie obejmującej: 1) zainstalowanie systemu monitorującego (montaż urządzeń), którego zadaniem jest kontrolowanie aktywności szkodników oraz określenie miejsc i rozmiaru infestacji i 2) serwis (cyklicznie, co jeden miesiąc, prowadzenie inspekcji zgodnie z systemami zarządzania jakością GH, GMP, HACCP) polegający na kontrolowaniu obiektu i zamontowanych urządzeń oraz interwencji w razie wykrycia szkodników. Usługa objęto zwalczanie gryzoni (szczury, myszy) i insektów (owady biegające, owady latające – szkodniki sanitarne i magazynowe).

W obowiązujących w schronisku procedurach obsługi zwierząt nie uwzględniono zasady, zgodnie z którą zwierzęta przebywające w pomieszczeniach kwarantanny obsługiwane byłyby na końcu tak, aby zminimalizować rozwleczenie chorób na zwierzęta zdrowe przebywające w pozostałych pomieszczeniach.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *nie widziałem konieczności uwzględniania ww. zasady w obowiązujących w schronisku procedurach z uwagi na fakt, że wszystkie psy w schronisku są zaszczepione przeciwko chorobom zakaźnym, a przed pomieszczeniami kwarantanny rozmieszczane są każdorazowo maty dezynfekcyjne, które zapobiegają rozwleczeniu chorób na inne zwierzęta.*

(akta kontroli str. 399)

Zwierzętom zapewniono:

- stały dostęp do wody spełniającej wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – we wszystkich pomieszczeniach utrzymywania zwierząt znajdowały się pojemniki z wodą⁵²;
- karmę w odpowiedniej ilości – zachowano ciągłość dostaw karmy, przy czym zakupiona i podawana zwierzętom karma była karmą wegańską⁵³.

Lekarz weterynarii biorąca udział w przeprowadzonych w toku kontroli oględzinach wskazała, że: *[...] Pies na diecie wegańskiej przeżyje, ale rzadko będzie się dobrze rozwijał i funkcjonował, ponieważ jego organizm jest stale na skraju niedoboru składników odżywczych. Podczas gdy dieta oparta na mięsie z łatwością dostarcza wszystkich niezbędnych składników odżywczych niezbędnych do przeżycia, dieta wyłącznie roślinna dostarcza niewystarczających ilości tych składników odżywczych, często w postaciach szczególnie trudnych do przetworzenia przez psy. Psy wegańskie będą podatne na niedobory witamin B i D i będą niedożywione ze względu na ich fizyczną niezdolność do trawienia dużych ilości materii roślinnej. Wegańskie diety dla zwierząt domowych po prostu nie są w stanie w sposób niezawodny zapewnić właściwej równowagi biodostępnych składników odżywczych i proporcji białek do węglowodanów, potrzebnych do spełnienia wyjątkowych i skomplikowanych wymagań zwierząt zoptymalizowanych pod kątem mięsożernego stylu życia. Ludzie mogą przetrwać na diecie wegańskiej, ponieważ nasza historia ewolucyjna ukształtowała nas jako wszystkożerców. Żaden z naszych niezbędnych aminokwasów nie wymaga tkanki zwierzęcej. Dla kontrastu, większość najważniejszych, niezbędnych składników odżywczych zarówno dla psów, jak i kotów, występuje w ich odpowiednich stężeniach w mięsie – jest to łatwo przyswajalne, kompletne białko, które spełnia ich ewolucyjne potrzeby. [...] Należy karmić gatunki dietą, na podstawie której ewoluowały, aby mogły się rozwijać. Koty i psy powinny być karmione dietą wysokobiałkową i niskowęglowodanową, zoptymalizowaną pod kątem potrzeb żywieniowych konkretnego gatunku zwierzęcia. Na rynku dostępne są dobre, wysokobiałkowe i niskowęglowodanowe karmy dla zwierząt, które zawierają wystarczającą ilość błonnika, aby wspomagać zdrowie jelit, jednocześnie maksymalizując dostępność składników odżywczych.*

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *W schronisku od około 14 lat stosowana jest dieta bezmięsna, w tym przez wiele lat podawano zwierzętom włoską karmę wegetariańską „amiDog”, a obecnie niemiecką karmę wegańską „Greenpetfood” i nie zauważono by miało to jakiegokolwiek zły wpływ na dobrostan zwierząt. Zwierzęta przebywające w schronisku są w dobrej kondycji. Ponadto żaden z lekarzy weterynarii sprawujący opiekę weterynaryjną nad psami w schronisku, a także lekarz przeprowadzający okresowe kontrole weterynaryjne w schronisku, nie kwestionował podawania*

⁵² W schronisku opracowano procedurę pojenia i wymiany wody dla psów – określono całodobowy dostęp do wody, dwukrotną lub w zależności od potrzeb wymianę wody oraz czterokrotną wymianę wody latem.

⁵³ W toku oględzin stwierdzono, że na paletach w magazynie karmy przechowywano Vegan Grainfree, German Shephy w 12 kg workach (producent Premia Petfood OGH, Fuerstenwalde, Niemcy) oraz (w mniejszych ilościach) karmę w puszkach i suchą karmę przekazaną przez szkoły.

zwierzętom karmy wegetariańskiej czy wegańskiej. Oczywiście ten rodzaj karmy podawany jest dorosłym, zdrowym psom. Dla starszych psów karma jest namaczana, szceniętom podajemy inne rodzaje karmy dla nich przeznaczone. Taki sposób żywienia przyjęto we wszystkich schroniskach prowadzonych przez fundację w Polsce i w innych krajach Europy. Na niemieckiej stronie internetowej fundacji udostępniono broszurę o wegańskim żywieniu psów oraz badaniach prowadzonych w tym zakresie przez Andrew Knighta, profesora weterynarii z Uniwersytetu w Winchester.

(akta kontroli str. 112-124, 271-283, 399, 402-412)

W trakcie oględzin lekarz weterynarii oraz przedstawicielka organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt⁵⁴ dokonały oceny dobrostanu zwierząt przebywających w schronisku, w tym:

- ośmiu psów przebywających na wybiegu W4, nie stwierdzając nieprawidłowości;
- 18 psów przebywających w pomieszczeniach B1 i B2, oceniając jako prawidłowy stan zdrowia 15 psów, a u pozostałych trzech stwierdzając kamień nazębny, przy czym u jednego z nich - powodujący obrzęk, stan zapalny, ból szczęki, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 2*;
- trzech psów (po zabiegu sterylizacji) znajdujących się w izolacie dla chorych zwierząt, zwracając uwagę na brak odpowiednich zabiegów higienicznych oraz widoczny stan zapalny, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 2*;
- u jednego z psów przebywającego w kojcu nr 2⁵⁵ – wskazując na występowanie stereotypii (pies w momentach podniecenia i zdenerwowania zaczynał kręcić się wokół własnej osi i chwycił za końcówkę ogona, dodatkowo miał przerzedzony włos, ale wcześniejsze ubytki zarastały nową okrywą). Przedstawicielka organizacji społecznej oświadczyła: *takie zachowania to odpowiedź na występujące w organizmie deficyty na poziomie fizycznym lub psychicznym. Zachowania stereotypowe mogą być konsekwencją drastycznego ograniczenia przestrzeni życiowej zwierząt bądź też ogólnej niemożności prezentowania swojego naturalnego wzorca zachowania (zwierzę przeżywa silny stres, frustrację i wewnętrzny konflikt). Z informacji uzyskanych od kierownika schroniska wynika, że Karmen została odebrana interwencyjnie ze skrajnie złych warunków w stanie kacheksji, skrajnego wychudzenia, bez sierści, czego prawdopodobnie konsekwencją jest zaobserwowana stereotypia. Zalecenie: konieczny kontakt z behawiorystą i wprowadzenie terapii, która jednak skutek odniesie w warunkach domowych przy indywidulanej opiece. Być może będzie potrzebna również terapia farmakologiczna. Psu należy jak najszybciej znaleźć doświadczony dom, i wzbogacić środowisko, w jakim funkcjonuje, w którym będzie mógł realizować piramidę potrzeb. Przebywanie w kojcu niestety wzmacnia stereotypię i niepożądane zachowania.*

Lekarz weterynarii stwierdziła: *zalecenie konsultacja z behawiorystą i lekarzem weterynarii w celu dobrania leków i konieczna praca z psem.*

W toku kontroli NIK (29 lutego 2024 r.) ww. pies został przeniesiony do innego schroniska prowadzonego przez fundację, tj. do schroniska w Szczawnie (szerszy opis w pkt. 2.4. i opisie nieprawidłowości pkt 4 obszaru II).

(akta kontroli str. 112-120, 398-400, 596)

⁵⁴ Biura Ochrony Zwierząt w Zielonej Górze, ujętego w prowadzonej przez Prezydenta Miasta Zielona Góra ewidencji stowarzyszeń zwykłych pod nr 1.

⁵⁵ Pies oznaczony nr 186/G, pies z interwencji zabrany z Ownic, gm. Słońsk, Kierownik schroniska oświadczył, że pies ten został zabrany w bardzo złym stanie, wychudzony. Ww. pies został czasowo odebrany właścicielowi lub opiekunowi w trybie art. 7 uoz i został objęty decyzją Wójta Słonska w tej sprawie.

Badanie w zakresie spełnienia minimalnych warunków, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których przebywały zwierzęta⁵⁶ wykazało, że:

- w 16 klatkach⁵⁷ oraz w dwóch spośród ośmiu zagród/wybiegów⁵⁸ utrzymywano od jednego do sześciu psów (w klatkach od jednego do trzech, w zagrodach od dwóch do sześciu), co stanowiło spełnienie wymogu określonego w załączniku do rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. *Minimalne warunki, jakie powinny spełniać pomieszczenia, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b-g rozporządzenia, w których są utrzymywane psy i koty*⁵⁹, który stanowi, że psy utrzymuje się pojedynczo lub w grupach złożonych z maksymalnie sześciu zgodnie żyjących zwierząt⁶⁰. Natomiast w obu pomieszczeniach w ogrzewanym budynku⁶¹ oraz na terenie pozostałych sześciu⁶² zagród/wybiegów przebywały grupy zwierząt złożone z ponad sześciu zwierząt, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 3*;
- zarówno w klatkach, jak i w zagrodach umieszczono budy umożliwiające psom schronienie i wypoczynek⁶³;
- w pomieszczeniach ogrzewanym (B1 i B2) zapewniono zwierzętom legowiska w liczbie odpowiadającej liczbie zwierząt;
- pomieszczenie dla suki ze szczeniętami wyposażono w półki spoczynkowe umożliwiające samicy czasową separację od szczeniąt;
- 14 spośród 17 zwierząt, przebywającym w dziewięciu klatkach objętych badaniem, zapewniono minimalną powierzchnię jaką przewidziano na jednego psa (m²) w załączniku dotyczącym norm powierzchniowych, natomiast trzy psy przebywające w dwóch klatkach, nie miały zapewnionej ww. minimalnej powierzchni, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 4*.

(akta kontroli str. 112-122, 419, 485-486)

1.7. W schronisku przyjęto procedurę dotyczącą karmienia, w której określono dwukrotne karmienie psów w ciągu dnia (tj. o godzinie 10:00 i 16:00), przygotowanie psów do karmienia (tj. przywiązanie psów na czas karmienia), przygotowanie misek do karmienia, przygotowanie odpowiedniej ilości karmy suchej (przeznaczonej dla psów dorosłych i dla szczeniąt) oraz mokrej (podawanej psom starym, chorym oraz szcennym sukom), mycie misek po każdym karmieniu. Ww. procedura była zgodna z przepisami rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r.

(akta kontroli str. 271)

W wyniku przeprowadzonych oględzin stwierdzono, że w schronisku zapewniono ciągłość dostawy karmy, a zwierzęta były karmione karmą wegańską (opis w pkt. 1.6. niniejszego wystąpienia).

(akta kontroli str. 112-124)

1.8. Począwszy od stycznia 2023 r. w schronisku prowadzono ewidencję wyprowadzeń psów na wybiegi i spacer, w tym odrębnie:

- ewidencję wyprowadzeń psów na wybiegi przez pracowników schroniska;
- ewidencję wyprowadzeń psów na spacer przez wolontariuszy.

⁵⁶ Na dzień oględzin 15.02.2024 r.

⁵⁷ Klatki, tj. nr 1-13, 17, 19-20.

⁵⁸ W5 i W9.

⁵⁹ Dalej: załącznik dotyczący norm powierzchniowych.

⁶⁰ Z wyjątkiem suk ze szczeniętami oraz całych miotów szczeniąt w liczbie większej niż sześć, których nie należy rozdzielać.

⁶¹ Pomieszczenia B1 i B2.

⁶² Grupy zwierząt W1-W4 i W6.

⁶³ Oględzinami w dniu 15 lutego 2024 r. objęto m.in. dziewięć klatek, trzy zagrody, przy czym w przypadku klatek każdorazowo była to jedna buda (w dwóch kojcach budy przypadła na jednego psa, w sześciu kojcach jedna buda przypadła na dwa psy, w jednym kojcu jedna buda przypadła na trzy psy), a w przypadku zagród poza budami i dodatkowo umieszczano po jednym zadaszonym, zamkniętym domku, w którym dzięki zamontowanym wewnątrz podestom, zwierzęta mogły przebywać na dwóch poziomach.

Obie ww. ewidencje zawierały imię i nazwisko osoby wyprowadzającej psa na wybieg lub spacer oraz datę wyprowadzenia psa na wybieg lub spacer. Numer ewidencyjny psa wskazano w rejestrze spacerów psów z wolontariuszami oraz w przypadku psów wyprowadzanych na wybiegi z klatek. W pozostałych przypadkach, tj. wyprowadzeń psów na wybiegi z zagród, brakowało informacji o numerach ewidencyjnych psów (wskazywano jedynie grupę oraz liczbę psów w grupie), a ponadto obie ww. ewidencje nie były prowadzone w formie elektronicznej, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 5*.

(akta kontroli str. 315-330, 359-375, 413-414)

W opracowanym w schronisku harmonogramie wyprowadzeń psów na wybiegi określono, że poszczególne grupy psów, według rozmieszczenia w pomieszczeniach, będą wyprowadzane na pięć dużych wybiegów spacerowych (w tym na duży wybieg spacerowy z basenem) codziennie przez jedną godzinę w ciągu dnia (od 7:00 do 15:00 z uwzględnieniem przerwy na karmienie), a w godzinach nocnych będą wyprowadzane kolejno na wybiegi psy z klatek (od 18:00 do 6:30).

Spacery psów z wolontariuszami odbywały się na podstawie umów wolontariatu zawartych pomiędzy fundacją a osobami fizycznymi, w których określono m.in. obowiązek sprawdzenia przed spacerem sposobu założenia obroży (tj. aby nie przechodziła przez głowę zwierzęcia) oraz obowiązek zgłoszenia w biurze schroniska chęci wyjścia z danym psem i wpisania wyjścia z psem w ewidencję spacerów.

(akta kontroli str. 314-376)

Badanie w zakresie zachowania częstotliwości wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacery⁶⁴ wykazało, że:

- w przypadku psów przebywających w grupach W1-W8 przyjęto zasadę, że psy wyprowadzano na wybiegi spacerowe codziennie na jedną godzinę, a w przypadku psów przebywających w klatkach psy wyprowadzano na wybiegi dwa razy w tygodniu na całą noc, przy czym z uwagi na brak ciągłości w prowadzeniu wykazu psów w poszczególnych grupach/pomieszczeniach, a także brak w prowadzonym wykazie zwierząt przebywających w schronisku informacji o numerze kojca, w którym przebywało zwierzę (opis w pkt. 2.3. wystąpienia) nie było możliwym ustalenie jak długo zwierzęta objęte badaniem pozostawały w poszczególnych grupach/pomieszczeniach (brak jakiejkolwiek dokumentacji potwierdzającej przypisanie poszczególnych psów do grup/kojców w miesiącach lipiec – wrzesień 2023 r. i grudzień 2023 r.). Zastępca kierownika schroniska odpowiedzialna za prowadzenie wykazu zwierząt przebywających w schronisku i ewidencji wyprowadzeń psów wyjaśniła, że: *W związku z dużą rotacją psów w schronisku oraz częstymi zmianami w składach grup zwierząt wszelkie zmiany były nanoszone na bieżąco w prowadzonym zestawieniu (na dany dzień), lecz nie zostały przeze mnie zarchiwizowane, gdyż dane były przeze nadpisywane i zachowały się tylko te, które były wydrukowane na dany dzień*⁶⁵. W konsekwencji w sytuacji przemieszczania zwierzęcia pomiędzy kojcami lub zagrodami nie było możliwe skontrolowanie przez NIK zachowania częstotliwości wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacery;
- dwa spośród dwudziestu wybranych do badania psów poza wyprowadzeniami na wybiegi były wyprowadzane na spacery przez wolontariuszy, tj. w okresie od lutego 2023 r. do stycznia 2024 r. odpowiednio 24 i 26 razy w różnych odstępach

⁶⁴ Badaniem objęto 20 psów, które jak wynika z dostępnej dokumentacji przebywały na wybiegach (dziewięć psów), w klatkach (pięć psów), w pomieszczeniach B1 i B2 (trzy psy), zarówno na wybiegach, jak i w klatkach (trzy psy).

⁶⁵ Tj.: 12 wykazów, w tym 10 wykazów z 2023 r. – po jednym z lutego, marca i kwietnia, dwa z maja, jeden z czerwca, trzy z października, jeden z listopada oraz dwa wykazy ze stycznia 2024 r.).

czasu (odpowiednio do maksymalnie pięciu i sześciu razy w ciągu jednego miesiąca).

(akta kontroli str. 331-357, 413-414)

1.9. Zwierzętom przebywającym w schronisku zapewniono całodobową opiekę, w tym podczas weekendów i świąt. Do opieki nad zwierzętami w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było w systemie zmianowym⁶⁶ od 9 do 10 pracowników⁶⁷, w tym do opieki nad zwierzętami w ciągu dnia zatrudniano od 7 do 8 pracowników – średnio trzech pracowników na zmianie (karmienie, sprzątanie, wyprowadzanie psów, czesanie, kąpanie, wymiana wody), a do opieki nad zwierzętami w ciągu nocy dwóch pracowników⁶⁸ – po jednym pracowniku na zmianie. W konsekwencji średni dzienny czas pracy ww. osób na liczbę pomieszczeń (klatek i zagród) wynosił 0,7h (tj. 42 minuty) zarówno na koniec 2019 r., jak i na koniec 2023 r., a średni dzienny czas pracy ww. osób na liczbę psów odpowiednio 0,18h (11 minut) i 0,2h (12 minut).

(akta kontroli str. 377-380)

Osoby sprawujące opiekę nad zwierzętami zostały przeszkolone w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz w zakresie ochrony zwierząt⁶⁹. Ponadto, jak oświadczył kierownik schroniska, każdego pracownika zapoznano i zobowiązano do przestrzegania wprowadzonych w schronisku procedur, tj. procedury karmienia i pojenia zwierząt, postępowania w przypadku skrajnych warunków meteorologicznych oraz procedury dezynfekcji.

(akta kontroli str. 381-388)

Żaden z zatrudnionych pracowników nie posiadał wykształcenia w zawodzie technik weterynarii bądź wykształcenia wyższego na kierunku weterynaria lub zootechnika, a kierownik schroniska nie zatrudnił, ani też nie zawarł umowy o świadczenie usług z osobą posiadającą ww. wykształcenie i co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w pracy ze zwierzętami, która odpowiadałaby (od 27 stycznia 2024 r.) za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt oraz przepisów o ochronie zwierząt, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 6*.

(akta kontroli str. 377-388, 401)

1.10. W okresie objętym kontrolą w celu zapewnienia zwierzętom opieki weterynaryjnej w schronisku fundacja miała zawarte umowy cywilnoprawne, tj. umowę współpracy z Prywatną Przychodnią Dla Zwierząt „Animals” z siedzibą w Słońsku (umowa z 13 września 2015 r.) oraz umowę współpracy z Gabinetem Weterynaryjnym „TB Vet” z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą (umowa z 24 sierpnia 2022 r.). W ww. umowach nie określono szczegółowo rodzaju świadczonych usług weterynaryjnych, natomiast umowy zobowiązywały wykonawców w terminie do 15 dnia każdego miesiąca do przedłożenia zbiorczej faktury z wyszczególnieniem rodzaju i ilości usług. Zgodnie z wystawionymi fakturami⁷⁰ były to m.in. usługi: szczepienia, kastracji i sterylizacji, leczenia chorób, eutanazji i utylizacji.

(akta kontroli str. 389-397)

Podejmowane względem zwierząt działania po ich przybyciu do schroniska, w tym poddawanie zwierząt zabiegom zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych, kwarantannie oraz szczepieniom przeciwko chorobom zakaźnym, określono w zasadach przyjmowania zwierząt do schroniska opisanych w regulaminie organizacyjnym schroniska.

⁶⁶ Pracownicy wykonywali pracę w godzinach od 6:00 do 14:00, od 8:00 do 16:00, od 9:00 do 17:00, od 14:00 do 22:00, od 22:00 do 6:00.

⁶⁷ Dane na koniec każdego roku z lat objętych kontrolą.

⁶⁸ Za wyjątkiem grudnia 2019 r. – trzech pracowników.

⁶⁹ Wstępne i okresowe szkolenia prowadzone wśród pracowników przez kierownika schroniska.

⁷⁰ Według pozycji wykazanych na fakturach za okres od 1 do 31 stycznia 2023 r. i 2024 r.

Badanie w zakresie opieki nad zwierzętami⁷¹ wykazało, że:

- każde zwierzę przyjęte do schroniska odbyło kwarantannę polegającą na izolowaniu zwierzęcia od innych zwierząt oraz zabezpieczającą przed przeniesieniem choroby zakaźnej zwierząt do schroniska trwającą 15 dni liczonych od dnia przyjęcia zwierzęcia do schroniska;
- prowadzono profilaktykę zdrowotną, tj. wszystkie zwierzęta zaszczepiono przeciwko wściekliźnie, a ponadto w całym okresie objętym kontrolą, pomimo iż immunoprofilaktyka tych chorób nie wynikała z obowiązujących w latach 2019-2022 przepisów prawa, także przeciwko m.in.: parwowirozie, parainfluenzie, i nosówce. W przypadku czterech spośród 14 zwierząt, u których wymagana była aktualizacja ww. szczepień, w tym przeciwko wściekliźnie, dochowano terminu kolejnego szczepienia, natomiast w pozostałych 10 przypadkach szczepienie wykonano po upływie 12 miesięcy od ostatniego szczepienia, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 7*;
- zwierzętom podawano środek przeciwko pasożytom wewnętrznym, przy czym 16 zwierzętom (tj. 64%) podawano niezmiennie ten sam środek, natomiast pozostałym dziewięciu zwierzętom (tj. 36%) podano również inne środki. Lekarka weterynarii biorąca udział w oględzinach wskazała m.in., że: *[...] leki powinny być zmieniane, w celu uniknięcia uodpornienia się pasożytów, a także eliminacji różnego rodzaju pasożytów, nie tylko przewodu pokarmowego, ale także skórnych*;
- w dokumentacji schroniska brak było wpisów dotyczących kontroli (częstotliwości) stanu zdrowia zwierząt. Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Na wszelkie sygnały pochodzące od pracowników każdorazowo do schroniska wzywany jest weterynarz bądź po wcześniejszym uzgodnieniu wizyty zwierzęta są przewożone do gabinetu weterynaryjnego i tam udzielania jest im pomoc. Szczepienia wykonywane są każdorazowo w schronisku z uwagi głównie na to, że szczepiona jest jednorazowo większa liczba zwierząt. Natomiast w indywidualnych przypadkach takich jak leczenie czy badania i diagnozy, psy zawożone są do gabinetu weterynaryjnego. Ponadto przy okazji każdej wizyty lekarza weterynarii w schronisku, w tym podczas szczepień, konsultujemy z lekarzem wszelkie wątpliwości dotyczące stanu zdrowia zwierząt i konieczności podjęcia ewentualnego leczenia.*

(akta kontroli str. 113-114, 266-270, 285-301, 415-418, 420-424, 488)

Wskaźnik śmiertelności zwierząt w schronisku w stosunku do zwierząt przebywających⁷² wynosił 4,3% w 2019 r., 7,3% w 2020 r., 6,7% w 2021 r., 9,1% w 2022 r. oraz 9,6% w 2023 r., natomiast w stosunku do zwierząt przyjętych w danym roku (tzw. napływu): 16%, 26%, 16%, 20%, 33%.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Z każdym rokiem średnia wieku psów w schronisku jest wyższa i w ostatnich latach, pomimo iż część starszych zwierząt została przeniesiona do innych schronisk fundacji, przekłada się to na wskaźnik śmiertelności. W 2022 r. dodatkowo wskaźnik ten był wyższy w stosunku do lat poprzednich z uwagi na śmierć pięciu szceniąt, które nie przeżyły parwowirozy.*

(akta kontroli str. 283, 400)

Badanie dokumentacji dotyczącej 10 przypadków zwierząt, które w okresie objętym kontrolą padły lub zostały poddane eutanazji wykazało, że:

- podana przyczyna zgonu zwierzęcia znajdowała odzwierciedlenie w dokumentacji weterynaryjnej – wśród przyczyn eutanazji siedmiu zwierząt

⁷¹ Badanie przeprowadzono w oparciu o próbę 25 psów (3/G, 13/G, 48/G, 65/G, 69/G, 70/G, 73/G, 74/G, 84/G, 94/G, 107/G, 109/G, 113/G, 129/G, 134/G, 144/G, 155/G, 157/G, 170/G, 171/G, 172/G, 176/G, 177/G, 179/G, 187/G).

⁷² Obliczony jako stosunek liczby zmarłych zwierząt do liczby zwierząt, które przebywały w schronisku (wg stanu na początek roku, powiększonego o liczbę zwierząt przyjętych w trakcie roku).

były: uszkodzony kręgosłup, skrajne wychudzenie, niedowład, sepsa, guz nerek i wątroby oraz w dwóch przypadkach porażenie kończyn;

- w przypadku trzech zwierząt, które padły w schronisku lekarz weterynarii wystawił świadectwo zgonu zwierzęcia (bez wskazania przyczyny zgonu);
- zwłoki zwierząt zostały odebrane przez podmiot zewnętrzny, z którym fundacja miała zawartą umowę w zakresie odbioru, transportu i utylizacji zwłok martwych zwierząt (w pięciu przypadkach w 2019 r.) oraz przez lekarza weterynarii, z którym fundacja miała zawartą umowę współpracy (w pięciu przypadkach w latach 2021-2023).

(akta kontroli str. 425-432)

1.11. Zasady wolontariatu zostały określone w regulaminie organizacyjnym schroniska, którego wyciąg umieszczono na bramie schroniska oraz stronie internetowej fundacji⁷³. W okresie objętym kontrolą zawarto 25 umów wolontariatu⁷⁴ (w tym dwie umowy w 2021 r., 10 umów w 2022 r. oraz 13 umów w 2023 r.) z 26 osobami z czterech gmin, tj. 11 osobami z Kostrzyna nad Odrą, sześcioma osobami ze Słubic, pięcioma z Górzycy i czterema osobami z Rzepina. Wśród udokumentowanych (od lutego 2023 r.) działań wolontariuszy były wyjścia z psami na spacer, czesanie psów oraz zabawa z psami.

(akta kontroli str. 269-270, 355-376, 433-434)

Wejście na teren schroniska umożliwiono wolontariuszom od poniedziałku do niedzieli w godzinach od 13:00 do 15:00. W tych samych ramach czasowych (za wyjątkiem świąt) przewidziano przyjęcia interesantów oraz odwiedziny schroniska, przy czym w ww. przypadkach zastrzeżono konieczność wcześniejszego telefonicznego uzgodnienia wizyty w schronisku.

(akta kontroli str. 266, 376, 401)

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Telefoniczne potwierdzenie wizyty w schronisku jest konieczne w przypadku wydania zwierzęcia do adopcji i załatwienia dokumentacji adopcyjnej, natomiast rzeczywiście obecny zapis w regulaminie może wprowadzać interesantów i odwiedzających w błąd i dlatego zostanie zmieniony. Dodatkowo rozważamy poszerzenie ram czasowych odwiedzin schroniska, gdyż zdajemy sobie sprawę, że dla osób pracujących ustalone godziny odwiedzin od poniedziałku do piątku mogą być niedogodne.*

(akta kontroli str. 401)

W toku kontroli NIK⁷⁵ zmieniono zapisy w regulaminie organizacyjnym schroniska, w tym wskazano iż wcześniejsze uzgodnienie telefoniczne konieczne jest w przypadku wydania zwierzęcia do adopcji i załatwienia spraw formalnych związanych z adopcją oraz wskazano nowe godziny odwiedzin schroniska (tj. od 13:00 do 15:00 codziennie oraz od 18:00 do 20:00 od poniedziałku do piątku w okresie od 1 maja do 30 września). W ww. zakresie zaktualizowano również informację udostępnioną na bramie schroniska (wyciąg z regulaminu organizacyjnego)⁷⁶.

(akta kontroli str. 433-435)

1.12. W latach objętych kontrolą⁷⁷ do schroniska przyjęto łącznie 318 psów, w tym:

- 203 zwierząt (tj. 64%) – z terenu gmin objętych umowami na prowadzenie schroniska, tj. ze Słubic (44 psy), Górzycy (79 psy) i Kostrzyna nad Odrą (80 psów);
- 90 zwierząt (tj. 28%) – z terenu gmin objętych porozumieniem w sprawie realizacji inwestycji pod nazwą *Rozbudowa Schroniska dla bezdomnych*

⁷³ <https://pro-animale.pl/wp-content/uploads/2024/02/regulamin.pdf>

⁷⁴ W umowach zawarto regulamin oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy wolontariuszy.

⁷⁵ Tj. 4 marca 2024 r.

⁷⁶ Ponowne oględziny schroniska przeprowadzono 8 marca 2024 r.

⁷⁷ Od 1 stycznia 2019 r. do 1 lutego 2024 r.

zwierząt w Górzycy⁷⁸, tj. z terenu gmin: Słońsk (61 psy⁷⁹), Ośno Lubuskie (27 psów⁸⁰), Cybinka (1 pies⁸¹) i Rzepin (1 pies⁸²), przy czym z terenu Gminy Słońsk pochodziło więcej zwierząt niż zostało to określone w porozumieniu zawartym z fundacją (10 szt. rocznie), tj. w 2019 r. przyjęto 11 psów, a w latach 2022-2023 po 17 psów.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *zawsze gdy mamy dostępne miejsca w schronisku nie odmawiamy przyjęcia zwierząt do schroniska. Gmina Słońsk we własnym zakresie finansowała koszty usług weterynaryjnych dotyczących zwierząt dostarczonych do schroniska, natomiast pozostałe koszty leżały po stronie fundacji, gdyż kwota dotacji [wynikającej z umowy na prowadzenie schroniska na rzecz trzech gmin] nie była zależna od liczby przyjmowanych zwierząt do schroniska;*

- 25 zwierząt (tj. 8%) – przyjętych z innego schroniska (w Szczawnie) prowadzonego przez fundację⁸³.

(akta kontroli str. 283-301, 415-418, 517-518, 600, 605)

Odnosnie przyjmowania zwierząt do schroniska kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Nie informowaliśmy każdorazowo urzędu o zwierzętach przyjętych spoza terenu gmin objętych umowami na realizację zadania publicznego [...] niemniej jednak w załącznikach do sprawozdań z rozliczenia zadania publicznego wykazywaliśmy liczbę wszystkich przyjętych zwierząt i urząd nigdy nie kwestionował tego, że w schronisku utrzymywane są także zwierzęta z innych gmin [...].*

Odnosnie przyjęcia zwierząt ze schroniska w Szczawnie kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Psy przewożono w szczególności w dwóch przypadkach, tj. w celu minimalizacji kosztów transportu zwierząt do Niemiec do oddziałów fundacji (podczas pandemii Covid-19 nie mogliśmy przewozić psów swoimi środkami transportu do Niemiec i korzystaliśmy z usług firmy transportowej niemieckiej) przywożone były ze schroniska Copernika w Szczawnie do schroniska w Górzycy, a następnie z innymi psami ze schroniska w Górzycy jednym transportem (świadectwo przewozowe) przewożone do Niemiec. Drugi przypadek dotyczył sytuacji gdy zwierzęta ze schroniska Copernika wymagały próby resocjalizacji w mniejszych grupach i umieszczenia w kojcu, a w Coperniku nie można im było zapewnić odizolowania.*

(akta kontroli str. 487, 591-592)

Badanie przeprowadzone w oparciu o próbę 20 zwierząt pochodzących z terenu gminy Kostrzyn nad Odrą wykazało, że:

- w 17 przypadkach (tj. 85%) zwierzęta zostały przywiezione przez weterynarzy wskazanych w corocznie uchwalanych przez Radę Gminy w Kostrzynie nad Odrą programach opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności⁸⁴;
- w dwóch przypadkach (tj. 10%) zwierzęta zostały dostarczone do schroniska przez osoby fizyczne;

⁷⁸ Porozumienie z 11 marca 2013 r. zawarte pomiędzy fundacją a gminami : Cybinka, Ośno Lubuskie, Rzepin i Słońsk oraz porozumienie z 10 kwietnia 2014 r. zawarte pomiędzy gminami : Cybinka, Górzycą, Ośno Lubuskie, Rzepin i Słońsk.

⁷⁹ W poszczególnych latach odpowiednio: 11 psów, 5 psów, 10 psów, 17 psów, 17 psów i 1 pies.

⁸⁰ W poszczególnych latach odpowiednio: 4 psy, 5 psów, 8 psów, 7 psów, 2 psy i 1 pies..

⁸¹ W 2023 r.

⁸² W 2024 r.

⁸³ Przy czym 14 psów przeniesiono następnie do schroniska znajdującego się na terenie Niemiec, jednego psa wydano do adopcji, pięć przeniesiono z powrotem do Szczawna, a dwa psy pozostały w schronisku.

⁸⁴ Określone zostały zadania wykonywane przez schronisko (w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami) oraz zadania wykonywane przez inne podmioty współpracujące ze schroniskiem, w tym w zakresie odławiania zwierząt (tj. określono, że na podstawie zgłoszeń odebranych przez miasto, policję i straż miejską będzie realizowany całodobowo przez lekarzy weterynarii interwencyjny odbiór zwierząt, a odłowione psy będą obligatoryjnie przewiezione do schroniska

- w jednym przypadku⁸⁵ (tj. 5%) zwierzę zostało przywiezione przez kierownika schroniska.

Ponadto analiza wykazu zwierząt przyjętych do schroniska w okresie objętym kontrolą wykazała, że z terenu innych gmin niż Kostrzyn nad Odrą do schroniska zostały dostarczone przez kierownika schroniska 27 psy, w tym jedna suka z pięcioma szczeniętami (tj. 8,4% wszystkich zwierząt przyjętych do schroniska). Razem kierownik schroniska do schroniska dostarczył 28 zwierząt⁸⁶.

Fundacja nie została wskazana jako podmiot uprawniony do odławiania zwierząt, zarówno w umowach na realizację zadania publicznego⁸⁷, jak i w programach opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności⁸⁸, a ww. zwierzęta zostały przyjęte do schroniska po działaniach podjętych przez kierownika schroniska⁸⁹.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że *były to przypadki nagłe, interwencyjne, po zgłoszeniach otrzymywanych od osób prywatnych i organizacji pro zwierzęcych zarówno z terenu gmin, z którymi fundacja zawarła umowę na prowadzenie schroniska, jak i z okolicznych gmin, gdzie potrzebna była natychmiastowa pomoc. Na wyposażeniu schroniska nie ma żadnych narzędzi do odławiania zwierząt. Łapanie i przywiezienie takiego zwierzęcia czasem wymaga podjęcia wielogodzinnych, a nawet kilkudniowych działań, aby zwierzę oswoić i przetransportować do schroniska. Zdarzały się także sytuacje, gdy bezdomne zwierzęta przebywały u osób, które zgłosiły ich znalezienie, jak i przypadki rannych, wycieńczonych zwierząt, najczęściej porzuconych i blakających się po polach, czy w lesie. W przypadku zwierząt odebranych z interwencji działania podejmowałem na podstawie wyroków sądowych, ale także na prośbę okolicznych organizacji działających na rzecz zwierząt i mieszkańców okolicznych miejscowości.*

(akta kontroli str. 283-301, 415-418, 436-439, 487, 600)

1.13. Fundacja w ramach prowadzenia schroniska nie prowadziła innych miejsc przetrzymywania zwierząt bezdomnych.

(akta kontroli str. 284)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Fundacja nie dopełniła obowiązku aktualizacji danych zgłoszonych do PLW w zakresie miejsca prowadzenia schroniska, tj. nie zgłoszono rozszerzenia prowadzonej działalności o teren działki 66/22, którą wykorzystywano na potrzeby schroniska (wybiegi spacerowe, m.in. z basenem).

Stosownie do art. 7 uozz podmiot prowadzący schronisko dla zwierząt informuje, w formie pisemnej, o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem tej działalności, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia.

⁸⁵ Pies przyjęty do schroniska 10 stycznia 2021 r.

⁸⁶ Dotyczy: jednego psa z terenu miasta, trzech psów z terenu Gminy Górzycza, siedmiu psów z terenu Gminy Słubice, trzynastu psów (w tym pięć szczeniąt) z terenu Gminy Słońsk, trzech psów z terenu gminy Ośno Lubuskie i jednego psa z terenu Gminy Rzepin.

⁸⁷ Tj. umowa nr OK.525.11.2019 z 25 marca 2019 r., umowa nr OK.524.19.2019 z 14 czerwca 2019 r., umowa nr GK.1.524.30.2019 z 31 grudnia 2019 r., umowa nr GK.524.1.2021 z 31 grudnia 2021 r. oraz umowa nr GK.524.1.2023 z 29 grudnia 2023 r.

⁸⁸ Dotyczy programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności gmin: Górzycza (Dz. U. Woj. Lub. z 2020 r. poz. 1267 i z 2023 r. poz. 957 i 1806), Kostrzyn nad Odrą (Dz. U. Woj. Lub. z 2021 r. poz. 701), Słubice (Dz. U. Woj. Lub. z 2022 r. poz. 503), Ośno Lubuskie (Dz. U. Woj. Lub. z 2021 r. poz. 1374), Rzepin (Dz. U. Woj. Lub. z 2024 r. poz. 1150) i Słońsk (Dz. U. Woj. Lub. z 2019 r. poz. 993, z 2021 r. poz. 867 i 1086, z 2023 r. poz. 1037 i z 2024 r. poz. 1156). W ww. programach wskazano inne niż fundacja podmioty.

⁸⁹ Zgodnie z art. 11 ust. 3 uoz odławianie bezdomnych zwierząt odbywa się wyłącznie na podstawie uchwały rady gminy w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że *przez przeoczenie nie zgłosiliśmy tego faktu do PLW.*

(akta kontroli str. 103-109, 112-120, 206-207, 604)

2. W schronisku nie zapewniono wszystkim zwierzętom odpowiedniej opieki weterynaryjnej, tj. w trakcie oględzin z udziałem specjalistów lekarz weterynarii stwierdziła:

- a) u trzech⁹⁰ zwierząt spośród przebywających w pomieszczeniach B1 i B2 (tj. 17%) występowanie kamienia nazębnego, a u jednego z ww. psów *widoczny problem już był w bardzo poważnej fazie, doszło do obrzęku, stanu zapalnego, objawów bólu;*
- b) u trzech zwierząt po zabiegu sterylizacji⁹¹ z przebywających w pomieszczeniu ozn. „izolatka” (tj. 100%) brak odpowiednich zabiegów higienicznych *rany pozabiegowe psów wymagają przemycia, do higieny, widoczny stan zapalny. Ubranka były brudne, widoczne ślady wydzieliny pochodzącej z ran pozabiegowych.*

Powyższe stanowiło naruszenie wymagań określonych w § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r., który stanowi, że zwierzętom przebywającym w schronisku zapewnia się opiekę weterynaryjną co najmniej w zakresie kontroli stanu zdrowia oraz leczenia i profilaktyki.

Odnosnie pkt a) kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Z uwagi na to, że starsze psy karmione są mokrą karmą, kamień na zębach odkłada się u nich zdecydowanie szybciej niż u psów karmionych suchą karmą. Nie zauważyliśmy, że jest to aż tak zaawansowany stan, a u jednego wytworzył się stan zapalny. Niezwłocznie po oględzinach umówiliśmy wizytę weterynaryjną w celu usunięcia kamienia u wszystkich trzech psów, podczas której usunięto kamień nazębny, niestety u jednego dodatkowo usunięto też zęby (dwa).*

Odnosnie pkt b) kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Zabiegi higieniczne wykonywane są codziennie. W dniu oględzin zostały wykonane po oględzinach, tj. w godzinach popołudniowych.*

Po oględzinach, w toku kontroli NIK:

- usunięto kamień nazębny u ww. psów (u jednego psa także zęby)⁹²;
- psom po sterylizacji zdjęto szwy – lekarz weterynarii sprawujący opiekę weterynaryjną w schronisku wydał zaświadczenia o dobrym ogólnym stanie zdrowia i dobrym wyglądzie ran u ww. psów⁹³.

(akta kontroli str. 112-120, 398)

3. W schronisku psy były utrzymywane w grupach złożonych z powyżej sześciu zwierząt, co stwierdzono w szczególności:

- a) w trakcie oględzin przeprowadzonych w dniu 1 lutego 2024 r., podczas których sytuacja taka wystąpiła: w dwóch pomieszczeniach w budynku, pozwalającym na zapewnienie temperatury nie niższej niż 16°C (B1, B2 – po osiem zwierząt) oraz w siedmiu kojcach zewnętrznych (W1- W7 – od ośmiu do 14 zwierząt)⁹⁴.
- b) w trakcie oględzin przeprowadzonych w dniu 15 lutego 2024 r., tj. występowanie ośmiu grup zwierząt: w dwóch pomieszczeniach w budynku, pozwalającym na zapewnienie temperatury nie niższej niż 16°C (B1, B2 – po dziewięć zwierząt) oraz w sześciu kojcach zewnętrznych (W1-W4, W6, W7 – od dziewięciu do 13 zwierząt)⁹⁵.

⁹⁰ Psy o nr. ew. 3/G i 13/G i 94/G.

⁹¹ Psy o nr. ew. 170/G, 171/G i 187/G.

⁹² Karty informacyjne wizyt weterynaryjnych z 28 lutego 2024 r. (13/G) i 1 marca 2024 r. (3/G i 94/G).

⁹³ Zaświadczenia wystawione przez lekarza weterynarii z 19 lutego 2024 r. (170/G i 171/G) oraz z 25 lutego 2024 r. (187/G).

⁹⁴ W grupie W5 – 8 psów, W3 i W6 – 9 psów, W1 – 10 psów, W2 i W4 – 13 psów, W7 – 14 psów.

⁹⁵ W grupach W1, W3 i W6 po dziewięć psów, w grupie W4 – 12 psów, w grupach W2 i W7 – po 13 psów.

Organizację schroniska oparto na:

- dużych wybiegach (ośmiu zagrodach zewnętrznych – każda o powierzchni powyżej 200 m²), w których powinno być, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami maksymalnie sześć psów (razem maksymalnie 48 psów) – w trakcie oględzin 1 lutego 2024 r. przebywało w nich 78 psów, a 15 lutego 2024 r. – 73 psy;
- dwóch pomieszczeniach B1 i B2 (pozwalających na zapewnienie temperatury nie niższej niż 16°C) - łącznie mogło przebywać maksymalnie 12 psów, a w trakcie oględzin było ich odpowiednio 16 i 18.

Powyższe stanowiło naruszenie wymogu określonego w ust. 1 pkt 1 załącznika do rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. *Minimalne warunki, jakie powinny spełniać pomieszczenia, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b-g rozporządzenia, w których są utrzymywane psy i koty*, który stanowi, że psy utrzymuje się pojedynczo lub w grupach złożonych z maksymalnie sześciu zgodnie żyjących zwierząt.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *psy przebywające w grupach W1-W4 i W6 są to grupy mieszane, złożone z wysterylizowanych samic i wykastrowanych samców i, pomimo iż są utrzymywane w grupach powyżej sześciu zwierząt, rzadko występują w tych grupach niezgodności, na co reagujemy przeniesieniem psów sprawiających kłopoty do innej grupy. Ponadto tak, jak to określono w załączniku do rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. dla kojców zewnętrznych, zwierzętom zapewniono budy i domki umożliwiające im schronienie i wypoczynek. Ponieważ przepisy w ww. załączniku do rozporządzenia nie były dla nas jednoznaczne, tzn. mieliśmy wątpliwości, czy przebywanie zwierząt w zagrodach/na wybiegach jest tożsame z przebywaniem zwierząt w pomieszczeniach, nie braliśmy pod uwagę dzielenia tych grup na mniejsze i zmniejszania/podziału grup przebywających na poszczególnych wybiegach. Modernizacja w tym zakresie nie została też przewidziana w kosztorysie na prace remontowe finansowane przez urząd. W mojej ocenie podział dotychczasowych dużych grup zwierząt na mniejsze odbędzie się ze szkodą dla zwierząt z uwagi m.in. na ograniczenie zwierzętom przestrzeni i swobody poruszania się, a w konsekwencji spowoduje też ograniczenie codziennych wyprowadzeń tych zwierząt na wybiegi spacerowe. W przypadku pomieszczeń B1 i B2, które są jedynymi pomieszczeniami ogrzewanymi przeznaczonymi do utrzymywania zdrowych zwierząt, uwzględnialiśmy potrzeby zwierząt (tj. głównie przebywających tam starszych zwierząt bądź źle znoszących przebywanie w kojcach zewnętrznych). Zwierzęta, pomimo iż przebywają w większych grupach, mają w ogrzewanym pomieszczeniu zapewnione lepsze warunki, w tym poza wyprowadzaniem ich na wybieg spacerowy według harmonogramu, codzienne kilkukrotne (uzależnione od warunków atmosferycznych) wypuszczanie ich na wybieg W8 przynależący do budynku. W przypadku obu ww. pomieszczeń (B1 i B2) w związku z nowymi wymogami (normami powierzchniowymi) planujemy z nadejściem cieplejszych dni zmniejszenie liczby zwierząt przebywających tam poprzez przeniesienie części z nich do kojców zewnętrznych.*

(akta kontroli str. 110-122, 419, 485-486, 598)

4. W schronisku nie zapewniono minimalnej powierzchni dla psów (z wyjątkiem powierzchni zajętej przez legowisko lub budę), tj.: w dniu oględzin 15 lutego 2024 r.:

- trzem psom⁹⁶ spośród 17 zwierząt przebywających w klatkach objętych badaniem. Dwa psy (w klatce nr 1) i pies (w klatce nr 17) przebywały w klatkach o powierzchni odpowiednio 4,3 m² i 5,63 m², podczas gdy minimalna powierzchnia dla psów dla

⁹⁶ Tj. dwóm psom o wadze poniżej 20 kg przebywającym w klatce nr 1 o powierzchni 6,06m² wyposażonej w budę o powierzchni 1,76m² i jednemu psu o wadze poniżej 30 kg przebywającemu w klatce nr 17 o powierzchni 6,66m² wyposażonej w budę o powierzchni 1,03m². W toku oględzin zmierzono dziewięć klatek.

psów (z wyjątkiem powierzchni zajętej przez legowisko lub budę) wyliczona zgodnie z ust. 1 pkt 8 załącznika do rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. wynosiła w obu przypadkach po 6 m²;

- 18 zwierzętom⁹⁷ (wszystkim) przebywającym w budynku, w pomieszczeniach B1 i B2, gdyż utrzymywano je w grupach po dziewięć zwierząt w pomieszczeniach o powierzchni odpowiednio 18,2 m² i 13,8 m², podczas gdy minimalna powierzchnia wyliczona według norm powierzchniowych podanych w załączniku do rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. wynosiła odpowiednio 26 m² i 24 m².

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *w przypadku przydzielania zwierząt do pomieszczeń (klatek) nie uwzględnialiśmy dostępnej powierzchni (nie odliczaliśmy także od dostępnej powierzchni kojca powierzchni budy), lecz takie uwarunkowania jak zgodność psów żyjących w jednej klatce - tak było w przypadku psów przebywających w klatce nr 1, czy indywidualne cechy zwierząt - w przypadku psa agresywnego, którego umieszczono pojedynczo w klatce nr 17 w celu jego odseparowania.* W odniesieniu do pomieszczeń B1 i B2 kierownik schroniska złożył tożsame wyjaśnienia jak w odniesieniu do nieprawidłowości nr 3.

Biorąc pod uwagę stwierdzone nieprawidłowości (pkt 3 i 4) dotyczące przekroczenia liczebności grup psów, zapewnienia wymaganej powierzchni dla zwierząt, a także ustalenia dotyczące stanu infrastruktury oraz sposobu organizacji schroniska opierającego się na dużych wybiegach, dwóch pomieszczeniach B1 i B2 oraz 17 klatkach dla psów zdrowych, a także czterech klatkach dla zwierząt na kwarantannie, pomieszczeniach przeznaczonych do: izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt, utrzymywania młodych oddzielonych od matek i samic z oseskami (wymagającymi remontu, w tym w zakresie ogrzewania) – w których obłożenie jest uzależnione od wystąpienia ww. okoliczności, NIK zauważa potrzebę, po wejściu w życie załącznika do rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. zmiany organizacji schroniska w zakresie rozmieszczenia psów przebywających w schronisku bądź ograniczenia ich liczby.

(akta kontroli str. 112-122, 419, 485-486)

5. Prowadzone w schronisku ewidencje wyprowadzeń psów na wybiegi i spacerów nie spełniały wszystkich wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r., gdyż w przypadku:

- ewidencji wyprowadzeń psów na wybiegi (spacerowe, z zagród) brakowało informacji o numerach ewidencyjnych psów (§ 7 ust. 6 ww. rozporządzenia);
- obie ewidencje, tj. ewidencja wyprowadzeń psów na wybiegi oraz ewidencja wyprowadzeń psów na spacerów przez wolontariuszy nie były prowadzone w formie elektronicznej z możliwością sporządzenia wydruku (§ 7 ust. 7 rozporządzenia).

Z-ca kierownika schroniska wyjaśniła, że: *Wiedzieliśmy o nowym wymogu rejestrowania wyprowadzeń psów na wybiegi i spacerów określonym w rozporządzeniu w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r., nie zwróciliśmy jednak uwagi na to, że przepisy nakazują wskazywanie numerów ewidencyjnych psów wyprowadzanych na wybiegi oraz obowiązek prowadzenia ww. ewidencji w formie elektronicznej z możliwością wydruku.*

W toku kontroli NIK⁹⁸ dostosowano ww. rejestry do wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r.

(akta kontroli str. 315-330, 259-375, 413-414, 607-611)

⁹⁷ Tj. pięciu psom o wadze 20-30 kg i czterem psom o wadze poniżej 20 kg przebywającym w jednym pomieszczeniu B1 o powierzchni 18,2m² oraz trzem psom o wadze 20-30kg i sześciu psom poniżej 20 kg przebywającym w jednym pomieszczeniu B2 o powierzchni 13,8m².

⁹⁸ Tj. z dniem 1 kwietnia 2024 r.

6. W schronisku nie zatrudniono ani nie zawarto umowy o świadczenie usług z osobą posiadającą wykształcenie w zawodzie technik weterynarii bądź wykształcenie wyższe na kierunku weterynaria lub zootechnika i co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w pracy ze zwierzętami, która odpowiadałaby za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt oraz przepisów o ochronie zwierząt (§ 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r., wymóg od 27 stycznia 2024 r.).

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *było to spowodowane błędną interpretacją przepisów rozporządzenia, tzn. uznano, że umowy zawarte przez fundację z lekarzami weterynarii o świadczenie usług weterynaryjnych są w tym wypadku wystarczające. Aktualnie nie jest rozważane zatrudnienie nowego pracownika, w związku z powyższym podejmę działania w celu rozszerzenia zakresu umowy współpracy z jednym z weterynarzy świadczących usługi weterynaryjne w schronisku.*

(akta kontroli str. 377-388, 401)

7. Nie dochowano terminów kolejnych szczepień przeciwko wściekliznie w przypadku 10 psów spośród 14 objętych badaniem (tj. 71%), u których wymagana była aktualizacja szczepień, a opóźnienia w wykonaniu kolejnych szczepień wyniosły: od 3 do 7 dni (5 przypadków⁹⁹), od 9 do 12 dni (4 przypadki¹⁰⁰), od 23 do 25 dni (5 przypadków¹⁰¹). Powyższe stanowiło naruszenie art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt¹⁰², który stanowi, że szczepienia psów przeciwko wściekliznie prowadzone są nie rzadziej niż co 12 miesięcy od dnia ostatniego szczepienia.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że *opóźnienia w wykonaniu szczepień były spowodowane zwykłym przeoczeniem. W przyszłości podejmiemy starania, aby nie dochodziło do przekroczenia terminów szczepień.*

(akta kontroli str. 420-424, 488)

OCENA CZĄSTKOWA

Prowadzący schronisko nie dopełnił obowiązku uzyskania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego na prowadzenie schroniska na działce, na której zorganizowano wybiegi spacerowe dla zwierząt (dz. 66/22). Wprawdzie w schronisku zapewniono wyposażenie we wszystkie elementy infrastruktury, jednak część z nich wymagała dostosowania (modernizacji pomieszczeń)¹⁰³, do przepisów rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. i nadal ich nie spełnia. Zwierzętom przebywającym w schronisku zapewniono całodobową opiekę, w tym weterynaryjną. W toku oględzin stwierdzono jednak nieprawidłowości w tym zakresie, tj. nie usunięto kamienia nazębnego u trzech psów oraz nie przeprowadzono odpowiednich zabiegów higienicznych po zabiegu sterylizacji u innych trzech psów, co skutkowało wystąpieniem stanu zapalnego u czterech ww. zwierząt.

Niezgodne z rozporządzeniem w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. było utrzymywanie zwierząt w grupach powyżej sześciu zwierząt (tj. w 30 % pomieszczeń przeznaczonych do utrzymywania zwierząt zdrowych), niezapewnienie minimalnej powierzchni, jaką przewidziano na jednego psa (tj. w 12% pomieszczeń), niezatrudnienie od 27 stycznia 2024 r. osoby, która odpowiadałaby za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, a także nieprowadzenie ewidencji wyprowadzeń na wybiegi i spacerów w formie elektronicznej, oraz niezawierającej wszystkich wymaganych elementów.

⁹⁹ Psy o nr. ew.: 48/G, 73/G, 94/G, 84/G, 129/G.

¹⁰⁰ Psy o nr. ew.: 3/G, 13/G, 48/G, 74/G,

¹⁰¹ Psy o nr. ew.: 3/G, 13/G, 48/G, 65/G, 70/G,

¹⁰² Dz. U. z 2023 r. poz. 1075, ze zm. (dalej: ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt).

¹⁰³ Na co uwagę zwrócił PLW, a obowiązek dokonania modernizacji wynikał z decyzji tego organu skierowanej do Fundacji.

U zwierząt, u których wymagana była aktualizacja szczepień przeciwko wściekliznie, nie dochowano terminów kolejnych szczepień (71% zwierząt objętych badaniem)¹⁰⁴, co stanowiło naruszenie wymogu określonego w ustawie o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Zapobieganie bezdomności zwierząt

2.1. W latach 2019-2023 w schronisku wykastrowano i wysterylizowano odpowiednio 24, 39, 34, 44 i 48 zwierząt (łącznie 189 psów) spośród przyjętych odpowiednio: 50, 47, 76, 84 i 55 (60,1%, razem 312 psów)¹⁰⁵.

Analiza wykazu zwierząt przebywających w schronisku w 2023 r. wykazała, że:

- 174 psy spośród wszystkich 188 przebywających w schronisku¹⁰⁶ (tj. 92%) były po zabiegu kastracji lub sterylizacji, przy czym 23 z nich w momencie przyjęcia do schroniska było już wykastrowanych/wysterylizowanych, a 151 psów poddano tym zabiegom w schronisku;
- pozostałych 14 psów (tj. 7,5%) nie zostało poddanych zabiegom z uwagi na przesłanki określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r., tj. w dziesięciu przypadkach nie upłynął termin zabiegu¹⁰⁷ (w tym w dziewięciu przypadkach dotyczyło to szczeniąt), a w czterech przypadkach istniały przeciwwskazania do wykonania zabiegu określone przez lekarza weterynarii (niewydolność nerek, wiek, w którym operacja zagrażała życiu zwierzęcia, niewydolność krążeniowo-oddechowa i padaczka);
- wszystkie zabiegi kastracji i sterylizacji przeprowadzone w 2023 r. (48 zabiegów) zostały przeprowadzone po upływie kwarantanny¹⁰⁸, a przed upływem ośmiu miesięcy liczonych od dnia przyjęcia zwierzęcia do schroniska, co stanowiło spełnienie wymogu określonego w § 7 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wymogów weterynaryjnych z 2022 r.

(akta kontroli str. 283, 499-516)

2.2. W kolejnych latach objętych kontrolą w schronisku wszczepiono transponder (tzw. mikroczip) odpowiednio 48, 43, 55, 47 i 36 psom przyjętym do schroniska (łącznie 229 psów) spośród przyjętych odpowiednio: 50, 47, 76, 84 i 55 (73,4% ogółu). Analiza wykazu zwierząt wykazała, że wszystkie zwierzęta przebywające w schronisku w 2023 r. (188) posiadały wszczepiony transponder.

Badanie w zakresie oznakowania zwierząt w schronisku wykazało, że:

- zwierzętom został wszczepiony transponder zgodny z normą ISO 11784 „Radiowa identyfikacja zwierząt - Struktura kodowa” i wykorzystującym technologię HDX lub FDX-B oraz umożliwiającym odczytanie danych przez czytnik zgodny z normą ISO 11785 „Charakterystyka protokołu transmisji” – na podstawie próby 30 psów¹⁰⁹;
- w przypadku psów przebywających w schronisku w 2023 r. (badaniem objęto 20 psów, w tym 10 psów przyjętych do schroniska w 2023 r.):
 - wszystkie psy posiadały wszczepiony mikroczip, przy czym w odniesieniu do zwierząt przyjętych do schroniska w 2023 r. nastąpiło to w terminie siedmiu dni od zakończenia kwarantanny, co stanowiło spełnienie wymogu określonego w § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r.

¹⁰⁴ W przypadku 10 spośród 14 objętych badaniem zwierząt.

¹⁰⁵ Według stanu na dzień 1 stycznia 2019 r. w schronisku przebywało 137 psów.

¹⁰⁶ Liczba zwierząt przebywających w schronisku w 2023 r. równa się sumie zwierząt będących w schronisku według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (tj. 133) powiększonej o liczbę zwierząt przyjętych w trakcie roku (w tym narodzonych w schronisku), tj. 55.

¹⁰⁷ Badanie przeprowadzono wg stanu na dzień 1 lutego 2024 r.

¹⁰⁸ Za wyjątkiem psa 183/G, którego przyjęto do schroniska 28 listopada 2023 r., a zabiegowi sterylizacji poddano 1 grudnia 2023 r. z uwagi na względy zdrowotne, co znalazło odzwierciedlenie w dokumentacji weterynaryjnej.

¹⁰⁹ Tj. 15 lutego 2024 r. w trakcie oględzin lekarz weterynarii dokonała odczytu transponderów u 30 psów (ośmiu psów przebywających na wybiegu W4, dwóch psów przebywających w klatce nr 3, osiemnastu psów przebywających w pomieszczeniach B1 i B2 oraz dwóch psów przebywających na wybiegu W9).

(w odniesieniu do zwierząt przyjętych do schroniska w latach wcześniejszych nie sformułowano wymogu co do terminu tych zabiegów umownie lub w programie);

- informacje o oznakowaniu 17 psów zostały zamieszczone w: polskojęzycznych bazach, tj. *Safe-Animal* (pięć psów) i *Identyfikacja.pl* (jeden pies) lub w niemieckojęzycznej bazie *Tasso e.V.* (12 psów). W przypadku trzech zwierząt (15%) informacje w tym zakresie nie zostały zamieszczone w żadnej z ogólnodostępnych baz, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 1.

(akta kontroli str. 284, 470-484, 486)

2.3. W schronisku prowadzono w postaci elektronicznej wykaz zwierząt przebywających w schronisku, co stanowiło spełnienie wymogów określonych w § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. Zwierzęta przyjmowane do schroniska rejestrowano w ww. wykazie prowadzonym w pliku *Excel* oraz dodatkowo dla każdego zwierzęcia zakładano w odrębnym pliku indywidualną kartę ewidencyjną, co było jednoczesnym potwierdzeniem przyjęcia zwierzęcia do schroniska (w ww. karcie ewidencyjnej wskazywano m.in. dane pracownika, który przyjął zwierzę do schroniska).

Ww. ewidencja zawierała: opis zwierzęcia (w tym: gatunek, wiek, wagę, płęć wraz z informacją o kastracji lub sterylizacji, maść i znaki szczególne, oznakowanie), datę przyjęcia zwierzęcia do schroniska oraz dane osób/podmiotów, które przekazały zwierzę do schroniska, informacje o okresie kwarantanny, informacje dotyczące przeprowadzonych szczepień i zabiegów, datę kastracji zwierzęcia albo informację lekarza weterynarii o przeciwwskazaniach do wykonania takiego zabiegu, datę opuszczenia schroniska przez zwierzę oraz dane osób/podmiotów, którym zwierzę przekazano, datę śmierci zwierzęcia oraz nazwę, siedzibę i adres podmiotu, któremu przekazano zwłoki zwierzęcia, fotografię umożliwiającą określenie wielkości zwierzęcia (dane określone w § 6 ust 3 pkt 1-8 ww. rozporządzenia).

Natomiast, zarówno w wykazie, jak i w kartach ewidencyjnych, nie zamieszczono informacji o numerze kojca, w którym przebywało zwierzę, który byłby aktualizowany po każdym przemieszczeniu zwierzęcia, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 2.

(akta kontroli str. 285-301, 415-419, 582)

Porównanie ww. ewidencji (wykazu) ze sprawozdaniami końcowymi z wykonania zadania publicznego, przedłożonymi do Miasta Kostrzyn, w zakresie próby zwierząt przyjętych z terenu Miasta¹¹⁰ wykazała, że według sprawozdań:

- do schroniska przyjęto 16 psów w 2019 r., 20 w 2020 r., 13 w 2021 r., 20 w 2022 r. i 11 w 2023 r. (razem 80 psów), podczas gdy według wykazu zwierząt przebywających w schronisku przyjęto w tych latach odpowiednio: 17, 18, 12, 19 i 11 psów (razem 77);
- oddano do adopcji 15 psów w 2019 r., 20 w 2020 r., 11 w 2021 r., trzy w 2022 r. i 15 w 2023 r. (razem 64 psy), podczas gdy według wykazu zwierząt przebywających w schronisku oraz umów adopcyjnych oddano do adopcji odpowiednio dwa psy w 2019 r., trzy w 2020 r., pięć w 2021 r., cztery w 2022 r. oraz jednego psa w 2023 r. (razem 15 psów),

co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 3.

(akta kontroli str. 285-301, 415-419, 439-444)

2.4-2.5 Analiza dokumentacji schroniska¹¹¹ wykazała, że w okresie objętym kontrolą ze schroniska wydano:

¹¹⁰ Bez gmin Słubice i Górzycy.

¹¹¹ Dane za okres od 1 stycznia 2019 r. do 1 lutego 2024 r.

- 50 zwierząt w 2019 r., w tym jedno zwierzę zwrócono właścicielowi (2%), osiem zwierząt wydano osobom adoptującym (16%), a pozostałe 41 zwierząt przeniesiono do innych oddziałów fundacji (82%);
- 127 zwierząt w latach 2020-2021, w tym trzy zwierzęta zwrócono właścicielom (2%), 17 zwierząt wydano osobom adoptującym (14%), a pozostałe 107 zwierząt przeniesiono do innych oddziałów fundacji (84%);
- 86 zwierząt w latach 2022-2023, w tym dwa zwierzęta zwrócono właścicielom (2%), 16 zwierząt wydano osobom adoptującym (19%), a pozostałe 68 zwierząt przeniesiono do innych oddziałów fundacji (79%).

Ponadto w toku kontroli NIK, 29 lutego 2024 r. do schroniska w Szczawnie przeniesiono także psa, u którego podczas oględzin 15 lutego 2024 r. stwierdzono objawy stereotypii (opis w pkt. 1.6. wystąpienia).

Należy jednak zauważyć, że zarówno umowy o realizację zadania publicznego (w tym oferty), jak i programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi, w których schronisko zostało wskazane jako miejsce, do którego będą przekazywane odłowione zwierzęta, nie przewidywały przenoszenia zwierząt do innych schronisk fundacji, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 4.

Tym samym wskaźnik adopcji liczony jako stosunek liczby zwierząt wydanych do adopcji (bez przeniesienia do innych schronisk) do zwierząt przyjętych do schroniska w poszczególnych okresach objętych umowami na prowadzenie schroniska wynosił odpowiednio: 16%, 13,8% i 11,5%.

Wskaźnik liczby zwierząt wydanych do adopcji i odebranych ze schroniska przez swoich dotychczasowych właścicieli do liczby zwierząt przebywających w schronisku w żadnym roku objętym kontrolą nie przekroczył 1%.

(akta kontroli str. 113, 283-301, 415-418, 596)

W umowach o realizację zadania publicznego, określonego szczegółowo w ofertach realizacji zadania publicznego (załączniki do umów), zawierających działania wraz z harmonogramem oraz informacjami dotyczącymi rezultatów realizacji wskazanych działań, w szczególności w zakresie adopcji zwierząt wskazano, że:

- w 2019 r. zostanie wydanych do adopcji łącznie 10 zwierząt przyjętych z terenu gmin Kostrzyn nad Odrą, Słubice i Górzycą;
- w latach 2020-2021, 2022-2023 i 2024-2025 zostanie wydanych do adopcji po 30 zwierząt w trakcie każdego z ww. okresów obowiązywania umów na prowadzenie schroniska.

Tym samym w latach 2019-2023 nie osiągnięto zakładanych rezultatów w zakresie adopcji zwierząt, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 5.

(akta kontroli str. 13-98, 283-301, 415-418, 605)

Badanie dokumentacji dotyczącej wydania 10¹¹² spośród 41 zwierząt (24%) w okresie objętym kontrolą osobom adoptującym wykazało, że:

- w umowach adopcyjnych zawarto postanowienia dotyczące zobowiązania się nowego właściciela do zapewnienia zwierzęciu dobrych warunków i opieki weterynaryjnej;
- dokonanie adopcji nie było uzależnione od uiszczenia opłaty, jednakże w sześciu przypadkach osoby adoptujące dokonały wpłaty (jedna osoba dokonała wpłaty w wysokości 40 zł oraz pięć osób dokonało wpłaty po 100 zł), a w pozostałych czterech przypadkach zwierzęta wydano nieodpłatnie;
- wszystkie wydane do adopcji zwierzęta odbyły kwarantannę, były zaszczepione, oznakowane oraz wykastrowane/wysterylizowane;

¹¹² W tym cztery psy pochodzące z terenu Kostrzyna nad Odrą, trzy psy z terenu Gminy Górzycą oraz po jednym psie z terenu gmin: Słubice i Słońsk, a także jeden pies przywieziony ze schroniska w Szczawnie.

- w umowach adopcyjnych zawarto informacje o wieku, płci, rasie, umaszczeniu, znakach szczególnych, sterylizacji/kastracji, ostatnim szczepieniu i numerze transpondera, a ponadto wraz ze zwierzęciem wydano książeczkę/paszport zwierzęcia zawierającą daty szczepień i informację o zabiegach weterynaryjnych, niemniej jednak w żadnym przypadku nie sporządzono wypisu z wykazu zwierząt przebywających w schronisku, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 6;
- w trzech przypadkach (30%) adoptowane zwierzęta powróciły do schroniska – wśród przyczyn wskazano: zbyt pochopną decyzję o adopcji psa (psa oddano do schroniska po jednym dniu od wydania/zawarcia umowy adopcyjnej), wyjazd nowego właściciela do pracy (psa oddano po jednym miesiącu), kłopoty z psem, ucieczki psa z nowego domu (psa oddano po jednym roku).

(akta kontroli str. 450-469)

W zakresie działań umożliwiających adopcję psów przebywających w schronisku fundacja zobowiązana była (zgodnie z zawartymi umowami o realizację zadania publicznego) do podejmowania akcji edukacyjnych oraz promujących schronisko, w tym:

- zorganizowania wykładu dotyczącego działalności fundacji i ochrony zwierząt (działanie zrealizowano w październiku 2019 r.) oraz organizacji dni otwartych w schronisku dla dzieci i młodzieży ze szkół i przedszkoli z terenu ww. gmin (działanie zaplanowano i realizowano w okresie obowiązywania umowy zawartej na lata 2020-2021, przy czym organizację dni otwartych w 2020 r. ograniczono z uwagi na pandemię Covid-19);
- wydania (w liczbie 900 sztuk) broszury informacyjnej popularyzującej działalność schroniska – zaplanowano w okresie od czerwca do września 2020 r. opracowanie, wydanie i przekazanie po 300 egzemplarzy każdej gminie celem kolportażu broszur na terenie gmin, a następnie zamieszczenia broszury w formie pdf na stronach internetowych urzędów gmin, przy czym na wniosek fundacji odstąpiono od realizacji powyższego zadania z uwagi na zwiększone koszty dezynfekcji w okresie pandemii Covid-19¹¹³;
- współpracy z mediami w ramach prowadzenia poszukiwań nowych właścicieli dla zwierząt przebywających w schronisku – działanie zaplanowano w okresie obowiązywania umowy zawartej na lata 2022-2023, przy czym nie prowadzono współpracy z mediami w powyższym zakresie, w tym nie udostępniano w *Internecie* informacji na temat zwierząt przeznaczonych do adopcji, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 7.

(akta kontroli str. 13-98, 445-449)

Fundacja w ograniczonym zakresie prowadziła działania edukacyjne wynikające z treści zawartych umów o realizację zadania publicznego, w tym odstąpiono od wydania i kolportażu broszury informacyjnej oraz nie podejmowano działań na rzecz adopcji zwierząt zarówno tych określonych w ww. umowach (opis powyżej), jak i żadnych innych działań z własnej inicjatywy.

Przedstawicielka organizacji społecznej w trakcie oględzin schroniska przeprowadzonych w toku kontroli NIK wskazała: *Schronisko jest położone na uboczu, w oddaleniu od domostw, praktycznie nie odwiedzane przez osoby z zewnątrz. Konieczna byłaby szeroko zakrojona kampania adopcyjna [...] podjęcie się przez wolontariuszy stworzenia specjalnego FP na Facebooku i w innych mediach społecznościowych, na których będzie można zapoznać się z podopiecznymi schroniska, umieszczanie ogłoszeń na OLX. Niezbędne jest też stworzenie specjalnej*

¹¹³ Aneks nr 2 do umowy o realizację zadania publicznego nr GK.1.524.30.2019 z 18 grudnia 2020 r.

strony internetowej schroniska w Górzycy na wzór schronisk w Zielonej Górze, czy Gorzowie Wielkopolskim.

Zwierzęta przebywające w schronisku były natomiast prezentowane wśród innych zwierząt przebywających pod opieką fundacji na jej stronach internetowych¹¹⁴, w niemieckojęzycznych broszurach oraz w serwisie internetowym YouTube¹¹⁵. Na przedstawiane zwierzęta prowadzono zbiórkę pieniężną w ramach prowadzenia działalności w Europie (PRO ANIMALE- fur Tiere in Not e.V.).

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: PRO ANIMALE- fur Tiere in Not e.V. w swoim wydawnictwie *Der Tropfen* informuje o swojej działalności na terenie Niemiec, jak również w innych krajach, w tym działalności prowadzonej w Polsce przez naszą fundację. Jako polska fundacja nie znamy podstaw prawnych, zasad ani wyników prowadzonych przez PRO ANIMALE- fur Tiere in Not e.V. zbiorów na terenie Niemiec. Z akcji realizowanych przez PRO ANIMALE- fur Tiere in Not e.V. wszelkie środki wpływają na konto tego stowarzyszenia. Żadne środki pochodzące od osób fizycznych i prawnych z Niemiec nie trafiają bezpośrednio do naszej fundacji. Jedyne środki jakie otrzymujemy z Niemiec pochodzą od założyciela naszej Fundacji - PRO ANIMALE- fur Tiere in Not e.V. Z tytułu prowadzonych zbiorów na terenie Niemiec nasza fundacja nie uzyskuje bezpośrednio żadnych środków finansowych. W wydawnictwie *Der Tropfen* podawany jest jedynie rachunek bankowy niemieckiego stowarzyszenia.

(akta kontroli str.117, 790-792)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wbrew wymogowi określone w § 9 ust. 3 w rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. informacje o oznakowaniu trzech¹¹⁶ spośród 20 zwierząt objętych badaniem (tj. 15%) nie zostały wprowadzone do żadnej z ogólnodostępnych baz zwierząt towarzyszących. Ponadto spośród pozostałych 17 psów, w przypadku których informacje o oznakowaniu zostały zamieszczone w ogólnodostępnych bazach, odnośnie 12 psów informacja ta nie została zamieszczona w polskojęzycznej bazie *Safe-Animal* (wszystkie znalazły się w niemieckojęzycznej bazie *Tasso e.V.*), podczas gdy zgodnie z załącznikiem do porozumienia z dnia 17 marca 2022 r.¹¹⁷ zawartego pomiędzy: Gminą Górzycą, Miastem Kostrzyn nad Odrą a Gminą Słubice w sprawie powierzenia Miastu Kostrzyn nad Odrą części zadania publicznego w postaci „Zapewnienia opieki nad bezdomnymi psami i zapobieganiu bezdomności psów poprzez prowadzenie schroniska dla zwierząt w Górzycy” (ust. 2 pkt 10) w ramach realizacji całodobowego nadzoru i utrzymania schroniska dla zwierząt Wykonawca zadania zobowiązany był do: znakowania bezdomnych psów zgodnie z przepisami i normami w tym zakresie poprzez wszczepianie elektronicznych czipów i bieżące rejestrowanie zaccipowanych psów w Międzynarodowej Bazie Danych *Safe Animal*.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *nie weryfikowaliśmy, czy weterynarz, który oznakował psa, wprowadził i do jakiej bazy danych, informacje o oznakowaniu zwierzęcia, gdyż niezależnie od tego numery mikroczipów wszystkich psów przyjmowanych do wszystkich oddziałów fundacji zlokalizowanych w Europie (tj. w Polsce, Niemczech, Austrii, Włoszech, Turcji, Irlandii i Grecji) są przekazywane pracownikowi fundacji w Niemczech i wprowadzane przez pracownika fundacji do europejskiej bazy danych Tasso e.V. W przypadku informacji o oznakowaniu*

¹¹⁴ <https://pro-animale.pl/fundacji-dla-zwierzat-w-potrzebie/kolebka-slonca-pl/> [dostęp 9.04.2024 r.]
<https://pro-animale.de/pro-animale-international/polen/kolebka-slonca/?lang=en> [dostęp 9.04.2024 r.]

¹¹⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=YHoGL5fvc-0> [dostęp 9.04.2024 r.]

¹¹⁶ Psy o nr. ew. 144/G, 147/G i 157/G.

¹¹⁷ Dz. Urz. Województwa Lubuskiego z 2022 r. poz. 1049.

trzech psów, które nie zostały wprowadzone do żadnej z ww. baz musiało być to spowodowane przeoczeniem.

W toku kontroli NIK¹¹⁸ informacje o oznakowaniu ww. trzech zwierząt zostały wprowadzone do bazy *Safe-Animal*, a ponadto kierownik schroniska złożył wniosek¹¹⁹ do fundacji prowadzącej bazę danych *Safe-Animal* o zawarcie umowy współpracy w ramach elektronicznej identyfikacji zwierząt oraz powierzenia przetwarzania danych ww. bazie.

(akta kontroli str. 470-484, 486)

2. W wykazie zwierząt przebywających w schronisku nie zamieszczono informacji o numerze kojca, w którym przebywało zwierzę, który byłby aktualizowany po każdym przemieszczeniu zwierzęcia, co stanowiło naruszenie wymogu określonego w § 6 ust. 3 pkt 9 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. Brak informacji o tym numerze w wykazie oraz brak informacji o miejscu przebywania (nr klatki / zagrody) zwierząt w pozostałej dokumentacji schroniska *ex post* uniemożliwia weryfikację wyprowadzeń zwierząt na wybiegi/spacery (opis w pkt. 1.8. wystąpienia). Kierownik schroniska jako przyczynę nieprawidłowości wskazał przeoczenie.

(akta kontroli str. 285-301, 415-418, 582)

3. Sprawozdania końcowe (w części merytorycznej) z realizacji zadania publicznego przekazane do urzędu zawierały nierzetelne dane (w zakresie zwierząt przyjętych z terenu Miasta Kostrzyn nad Odrą), gdyż wykazano w nich, że:

- do schroniska przyjęto 20 w 2020 r., 13 w 2021 r., 20 w 2022 r. i 11 w 2023 r. (razem 64 psów), podczas gdy według wykazu zwierząt przebywających w schronisku przyjęto w tych latach odpowiednio: 18, 12, 19 i 11 psów (razem 60);
- oddano do adopcji 20 w 2020 r., 11 w 2021 r., trzy w 2022 r. i 15 w 2023 r. (razem 49 psy), podczas gdy według wykazu zwierząt przebywających w schronisku oraz umów adopcyjnych oddano do adopcji odpowiednio trzy psy w 2020 r., pięć w 2021 r., cztery w 2022 r. oraz jednego psa w 2023 r. (razem 13 psów).

Stosownie do postanowień umów na prowadzenie schroniska (załącznik nr 2 do umowy z 31.12.2019 r. oraz z 31.12.2021 r.) podmiot realizujący umowę wypełnia sprawozdanie rzetelnie, zgodnie z prawdą odnosząc się do faktycznie zrealizowanych działań.

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *różnice w liczbie zwierząt (przyjętych) wykazanych w informacjach o stanie zwierząt w schronisku wynikały z omyłki rachunkowej. Odnośnie różnic w liczbie adopcji wyjaśnił: W pozycji zwierzęta oddane do adopcji wykazywaliśmy zarówno zwierzęta oddane do adopcji, jak również te przeniesione do innych oddziałów fundacji. Nie rozróżnialiśmy zwierząt, na które została podpisana umowa adopcyjna od tych, które zostały przeniesione do innych oddziałów fundacji. W informacji o stanie zwierząt w schronisku, będącej załącznikiem do sprawozdania z realizacji zadania publicznego wykazywaliśmy wszystkie zwierzęta, które były ze schroniska w jednej pozycji, tj. jako oddane do adopcji. We wzorze ww. załącznika ustalonym z urzędem Miasta Kostrzyn nad Odrą nie przewidziano innej pozycji poza oddanymi do adopcji, na zwierzęta które były ze schroniska.*

(akta kontroli str. 534-581, 591-592)

4. Prowadzący schronisko w badanym okresie przeniósł do innych schronisk fundacji łącznie 217 zwierząt¹²⁰, podczas gdy umowy o realizację zadania publicznego, w szczególności oferty, a także programy opieki nad bezdomnymi zwierzętami¹²¹, w których schronisko zostało wskazane jako miejsce, do którego będą przekazywane

¹¹⁸ 9 marca 2024 r.

¹¹⁹ 26 lutego 2024 r.

¹²⁰ Tj. 216 psów w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 1 lutego 2024 r. oraz jednego psa w toku kontroli NIK, tj. 29 lutego 2024r.

¹²¹ Programy gmin: Górzycyca, Kostrzyn nad Odrą, Ośno Lubuskie i Słońsk.

odłowione zwierzęta, nie przewidywały przenoszenia zwierząt do innych schronisk. Zgodnie z postanowieniami umów (lata 2020-2024):

- zleceniobiorca zobowiązuje się wykonać zadanie publiczne zgodnie z ofertą, z uwzględnieniem aktualizacji opisu poszczególnych działań / harmonogramu / kalkulacji przewidywanych kosztów, w terminie realizacji zadania (§2 ust. 6 umowy),
- wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z niniejszą umową wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności i mogą być dokonywane w zakresie niewpływającym na zmianę kryteriów wyboru oferty Zleceniobiorcy (§14 ust. 1 umowy).

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *Urząd nie kwestionował faktu przenoszenia zwierząt przez fundację do innych schronisk prowadzonych przez fundację zarówno w Polsce jak i do Niemiec, gdyż tam też zwierzęta mają szansę na adopcję i w większości przypadków tak się dzieje. Ze schroniska w Górzycy do schroniska Copernika w Szczawnie [gmina Dąbie, województwo lubuskie] przewożiliśmy psy głównie starsze i wymagające lepszych warunków (w Coperniku zapewniamy zwierzętom wentylowane pomieszczenia z ogrzewaniem podłogowym), a także w celu zwolnienia miejsc w schronisku w Górzycy i tym samym zapewnienia miejsc dla nowych zwierząt. Do Niemiec wywożone były psy starsze, wymagające całodobowego specjalistycznego nadzoru weterynaryjnego prowadzonego w naszym oddziale Rendez-VOUS w miejscowości Markgafpieske, który jest prowadzony przez lekarza weterynarii. Pozostałe przypadki wywozu psów do Niemiec dotyczyły sytuacji, gdy chcieliśmy zwolnić miejsca w schronisku w Górzycy i przewożono psy do Rendez-VOUS w miejscowości Markgafpieske oraz Fellophilie w miejscowości Worms.*

Kierownik schroniska wyjaśnił również, że: *fundacja podejmie działania w celu uregulowania powyższej kwestii w umowie z urzędem poprzez podpisanie stosownego aneksu.*

(akta kontroli str. 13-98, 285-301, 415-418, 591-592, 606)

5. Fundacja nie osiągnęła zakładanych umowami rezultatów w zakresie adopcji zwierząt w liczbie określonej w umowach o realizację zadania publicznego, w ofertach realizacji zadania publicznego (załączniki do umów), zawierających działania wraz z harmonogramem oraz informacjami dotyczącymi rezultatów realizacji wskazanych działań, gdyż:

- w 2019 r. osobom adoptującym wydano osiem zwierząt (pozostałe 41 zwierząt wydanych ze schroniska przeniesiono do innych oddziałów/schronisk fundacji), podczas gdy w harmonogramach (dwóch) na 2019 r. określono, że do adopcji zostanie przekazanych łącznie 10 zwierząt;
- w latach 2020-2021 wydano osobom adoptującym 17 zwierząt (pozostałe 107 zwierząt przeniesiono do innych oddziałów/schronisk fundacji), podczas gdy w harmonogramie określono, że do adopcji zostanie przekazanych 30 zwierząt;
- w latach 2022-2023 wydano osobom adoptującym 16 zwierząt (pozostałe 68 zwierząt przeniesiono do innych oddziałów/schronisk fundacji), podczas gdy w harmonogramie określono, że do adopcji zostanie przekazanych 30 zwierząt.

Jednocześnie, w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego jako zwierzęta wydane do adopcji wykazywano także zwierzęta przeniesione do innych oddziałów/schronisk fundacji (opis nieprawidłowości, pkt 3).

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *zwierzęta przeniesione do innych oddziałów fundacji (w większości następnie adoptowane) traktowaliśmy jako wydane do adopcji i przyjmowaliśmy, że w ten sposób wypełniamy postanowienia umowne.*

Odnosnie niskiego wskaźnika zwierząt wydanych osobom adoptującym kierownik schroniska wyjaśnił, że: z pewnością przyczynił się do tego okres pandemii, przez dłuższy czas w latach 2020-2021 wstrzymano odwiedziny schroniska, co przełożyło się na stopień adopcji, zachowywaliśmy też szczególną ostrożność przy wydaniu

psów do adopcji z uwagi na obserwowane w tym czasie zjawisko adopcji psów w celu „wyprowadzania ich na spacer”. Ponadto z uwagi na specyfikę otaczających schronisko terenów, w większości wiejskich, każdorazowo sprawdzamy jakie warunki może zapewnić zwierzęciu osoba chcąca je adoptować, w tym odmawiamy wydania psa do adopcji, który miałby być utrzymywany w kojcu bądź na łańcuchu.

(akta kontroli str. 283-301, 415-418, 519-581, 605)

6. W żadnym przypadku wydania zwierzęcia do adopcji¹²² nie sporządzono wypisu z wykazu zwierząt przebywających w schronisku, co stanowiło naruszenie wymogu określonego w § 6 ust. 4 i 5 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r. Kierownik schroniska wyjaśnił, że: część z informacji, które zawarte są w ewidencji zwierząt przebywających w schronisku zawieraliśmy w umowach adopcyjnych, a wraz ze zwierzęciem i umową adopcyjną wydawaliśmy także książeczkę zdrowia/paszport zwierzęcia. Nie sporządzaliśmy dodatkowego wypisu ze wszystkimi informacjami wymaganymi dla wykazu zwierząt przebywających w schronisku, gdyż uznaliśmy, że dane zawarte w umowie oraz przekazanych dokumentach adopcyjnych są wystarczające. W przyszłości będziemy sporządzać wypis i przechowywać jego kopię w dokumentacji schroniska.

(akta kontroli str. 450-469, 591)

7. Fundacja nie prowadziła współpracy z mediami w ramach prowadzenia poszukiwań nowych właścicieli i opiekunów dla zwierząt przebywających w schronisku, podczas gdy działanie to zaplanowano w okresie obowiązywania umowy o realizację zadania publicznego obowiązującej w latach 2022-2023.

Kierownik schroniska wyjaśnił: w mojej ocenie umieszczanie informacji w mediach czy na stronach internetowych, czy Olx umożliwia jedynie powierzchowne zapoznanie się z wyglądem zwierzęcia, a nie zapewnia poznania jego usposobienia. Jestem zwolennikiem osobistego zaznajamiania się osób zainteresowanych adopcją ze zwierzętami, a na stronie fundacji zamieszczony był regulamin schroniska w tym wymagania w zakresie adopcji i każda osoba w wyznaczonych godzinach mogła odwiedzić schronisko i zapoznać się ze zwierzętami przeznaczonymi do adopcji. Nie zgadzam się na adopcję w ramach pierwszej wizyty w schronisku, zachęcam do kilku wizyt w schronisku, spacerów z psem w asyście pracownika schroniska. Uważam, że jeśli ktoś naprawdę jest zainteresowany adopcją psa, to znajdzie i poświęci czas na wizyty w schronisku, a samo oglądanie zwierząt w mediach, czy na stronach internetowych jest niewystarczające do podjęcia decyzji, zarówno ze strony osoby zainteresowanej adopcją, jak i mojej o zgodzie na tę adopcję. Stosownie do zapisów regulaminu przedstawiciel fundacji jest uprawniony przed podpisaniem umowy do wizyty przedadopcyjnej w miejscu, gdzie ma przebywać zwierzę i późniejszej weryfikacji zapewnionych warunków.

W toku kontroli NIK zamieszczono informację o sześciu zwierzętach przebywających w schronisku na stronie internetowej miasta¹²³.

(akta kontroli str. 13-98, 583)

OCENA CZĄSTKOWA

W schronisku w odniesieniu do wszystkich zwierząt w nim przebywających przeprowadzono kastrację/sterylizację. Zwierzęta objęte kontrolą (20 psów) zostały również oznakowane, jednak informacji o oznakowaniu trzech zwierząt (tj. 15%) nie wprowadzono do żadnej z ogólnodostępnych baz danych zwierząt towarzyszących, a w przypadku 12 zwierząt informacji tych nie zamieszczono w polskojęzycznej bazie Safe-Animal, do czego zobowiązywało obowiązujące porozumienie międzygminne, regulujące zasady wykonywania tych zadań. Zwierzęta były rejestrowane w prowadzonym w schronisku wykazie zwierząt przebywających w schronisku, przy czym nie zawierał on informacji o numerze kojca, w którym przebywało zwierzę.

¹²² Badaniem objęto 10 umów adopcyjnych, tj. umowy zawarte w dniu : 3.01.2020 r., 27.01.2020 r., 3.09.2021 r., 7.01.2022 r., 6.04.2022 r.; 29.05.2023 r., 3.07.2023 r., 6.08.2023 r., 24.08.2023 r. i 26.09.2023 r.

¹²³ <http://kostrzyn.pl/aktualnosc-2394-zapraszamy-do-schroniska-kolebka-slonca.html> [dostęp: 22.04.2024 r.]

Większość przyjętych do schroniska zwierząt (69%) była przekazywana do innych schronisk, pomimo że umowy o realizację zadania publicznego, a także programy opieki nad bezdomnymi zwierzętami, w których schronisko zostało wskazane jako miejsce, do którego będą przekazywane odłowione zwierzęta, nie przewidywały takiej możliwości. W okresie objętym kontrolą określono zasady adopcji zwierząt przebywających w schronisku, jednakże nie podejmowano skutecznych działań polegających na poszukiwaniu dla nich nowych właścicieli, w tym odstąpiono od realizacji części zadań określonych w umowach na prowadzenie schroniska oraz nie podjęto współpracy z mediami, podczas gdy działanie to zaplanowano w okresie obowiązywania umowy na prowadzenie schroniska zawartej na lata 2022-2023. Wprawdzie w latach 2019-2023 wydano 41 zwierząt osobom adoptującym (spośród 312 przyjętych do schroniska, tj. 13%), jednakże nie osiągnięto zakładanych umowami rezultatów w tym zakresie, a w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego wśród zwierząt wydanych do adopcji wykazywano także zwierzęta przeniesione do innych oddziałów (schronisk) fundacji.

OBSZAR

3. Finansowanie oraz rozliczenie zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności

Opis stanu faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą koszty związane z prowadzeniem schroniska¹²⁴ wyniosły 609,8 tys. zł w 2019 r., 896,3 tys. zł w 2020 r., 977,3 tys. zł w 2021 r., 1.181,3 tys. zł w 2022 r. oraz 1.165,9 tys. zł w 2023 r., a dzienny koszt utrzymania jednego zwierzęcia w poszczególnych latach odpowiednio 15,50 zł, 22,30 zł, 24,80 zł, 27,20 zł i 25,15 zł. Koszty utrzymania w 2023 r. w porównaniu do 2019 r. wzrosły o 91% (roczne ogółem) i o 62% (dzienny, przypadający na jednego psa).

Karma dla zwierząt przebywających w schronisku pochodziła od założycieli fundacji, tj. Stowarzyszenia *Pro Animale fur Tiere in Not e.V.* z siedzibą w Schweinfurt, Niemcy i przekazywana była w ramach centralnego zaopatrzenia dla fundacji w Polsce. W latach objętych kontrolą wartość otrzymanej karmy (ujętej w ww. kosztach prowadzenia schroniska¹²⁵) wyniosła odpowiednio 110,5 tys. zł, 205,2 tys. zł, 297,9 tys. zł, 379,4 tys. zł i 268,5 tys. zł i zgodnie z polityką rachunkowości¹²⁶ fundacji została ujęta na koncie 762-1 *Wpłaty na działalność fundacji od założycieli*. Kierownik schroniska każdorazowo składał oświadczenie o nieodpłatnym otrzymaniu karmy.

(akta kontroli str. 728-729, 742-786)

3.2. Zadaniem fundacji, zgodnie z zawartymi umowami na prowadzenie schroniska, było bieżące przeprowadzanie remontów celem utrzymania obiektów schroniska w stanie niepogorszonym. W latach 2019 -2023 na prace remontowe wydatkowano łącznie 126,9 tys. zł, w tym w:

- 2019 r. nie poniesiono żadnych nakładów;
- 2020 r. wydatkowano 3,4 tys. zł na bieżące naprawy, które sfinansowano ze środków własnych fundacji;
- 2021 r. wydatkowano 96,3 tys. zł, w tym 31,8 tys. zł sfinansowano z dotacji; w ramach wykonanych prac wykonano podesty pod nowe budy, wyremontowano 13 bud, przeprowadzono remont kojców, wyremontowano ogrodzenie oraz zakupiono 15 nowych bud;

¹²⁴ Koszty sterylizacji i kastracji, szczepienia i opieka nad zwierzętami, koszty transportu zwierząt, wynagrodzenia z pochodnymi, materiały biurowe, media oraz koszty wyżywienia. Koszty remontów wyszczególniono w opisie pkt 3.2.

¹²⁵ Zgodnie ze składanymi ofertami stanowiącymi załączniki do umów o realizację zadania publicznego koszty wyżywienia nie były ujmowane w kosztach realizacji zadania publicznego.

¹²⁶ Obowiązująca od dnia 02.07.2015 r., tj. od dnia uzyskania Statutu Organizacji Pożytku Publicznego przez fundację.

- 2022 r. wydatkowano 11,5 tys. zł na bieżące naprawy, które sfinansowano ze środków własnych fundacji;
- 2023 r. wydatkowano 15,7 tys. zł na bieżące naprawy, w tym 6,4 tys. zł pochodziło z dotacji.

(akta kontroli str. 13-98, 728-729)

3.3. Na działalność kontrolowanego schroniska fundacja w okresie objętym kontrolą otrzymała środki pochodzące z dotacji w wyniku umów zawartych na prowadzenie schroniska (opis w pkt. 1.1 wystąpienia), w tym w wyniku umowy z terminem realizacji zadania :

- od 27 marca 2019 r. do 15 czerwca 2019 r. i wartością zadania w wysokości 58,5 tys. zł, środki pochodzące z dotacji wynosiły 10 tys. zł (21% wartości zadania);
- od 16 czerwca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. i wartością zadania w wysokości 333,1 tys. zł, środki pochodzące z dotacji wynosiły 90 tys. zł (27% zadania);
- od stycznia 2020 r. do grudnia 2021 r. i wartością zadania w wysokości 1.316,6 tys. zł, środki pochodzące z dotacji wynosiły 335,0 tys. zł (25% wartości zadania);
- od stycznia 2022 r. do grudnia 2023 r. i wartością zadania w wysokości 1.550,4 tys. zł, środki pochodzące z dotacji wynosiły 310,0 tys. zł (20% wartości zadania);
- od stycznia 2024 r. do grudnia 2025 r. i wartością zadania w wysokości 1.643,6 tys. zł, środki pochodzące z dotacji wynosiły 320,0 tys. zł (19% wartości zadania).

(akta kontroli str. 13-98, 728-729)

Fundacja nie uzyskiwała żadnych przychodów z tytułu porozumienia z 2013 r. i 2014 r. zawartego w związku z rozbudową schroniska, w szczególności z gmin: Słońsk i Ośno Lubuskie, które przekazywały zwierzęta do schroniska (opis w pkt 1.1).

Zgodnie z postanowieniami umowy o realizację zadania publicznego: *dopuszcza się wydatkowanie uzyskanych przychodów na realizację zadania publicznego wyłącznie na zasadach określonych w umowie. Niewykorzystane przychody zleceńobiorca zwraca zleceniodawcy na zasadach określonych w umowie, tj. przychody zleceńobiorca jest obowiązany wykorzystać do dnia 31.12. każdego roku. Niewykorzystane przychody podlegają zwrotowi na zasadach jak dla dotacji.*

W sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego prowadzący schronisko nie wykazywał żadnych przychodów uzyskanych w związku z realizacją zadania publicznego. Na zwierzęta ze schroniska była dokonywana zbiórka, jednakże jak wyjaśnił kierownik schroniska: *z tytułu prowadzonych zbiórek na terenie Niemiec nasza fundacja nie uzyskuje bezpośrednio żadnych środków finansowych* (pkt 2.4 wystąpienia)

Badanie rozliczenia jednej¹²⁷ spośród ww. dotacji wykazało, że:

- dotacja została wykorzystana w całości, zgodnie z kalkulacją wynikającą z postanowień umowy (§ 4);
- kwota dotacji została przekazana w czterech transzach zgodnie z § 3 ust. 1 umowy na wydzielony rachunek bankowy oraz w terminach w niej określonych, za wyjątkiem pierwszej transzy dotacji z 2023 r., którą fundacja otrzymała w dniu 23 czerwca 2023 r. i 27 lipca 2023 r.;
- dokumenty finansowe zostały opisane zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy;
- suma faktycznie poniesionych wydatków wyniosła 1.726,5 tys. zł i była o 176,1 tys. zł (11,4%) wyższa od zakładanych w umowie (1.550,4 tys. zł);
- przychody zadania publicznego były równe kwocie faktycznie poniesionych wydatków, tj. dotacja 310 tys. zł oraz wkład własny 1.426,5 tys. zł; w sprawozdaniu ani w ofercie na realizację zadania publicznego nie wskazano źródła finansowania wkładu własnego. Kierownik wyjaśnił, że: *schronisko*

¹²⁷ Dotacja na realizację zadania w okresie od stycznia 2022 r. do grudnia 2023 r.

finansowane jest przede wszystkim ze środków własnych fundacji, w zdecydowanej większości pochodzących z darowizn założyciela naszej fundacji. [...] Założyciel dokonuje wpłat bezpośrednio na rachunek bankowy fundacji. Również darowizny krajowe są przekazywane przelewami. Pomoc rzeczowa w postaci karmy, drobnego wyposażenia schronisk, jest ewidencjonowana i wprowadzana do odpowiednich kartotek;

- wszystkie wydatki zostały poniesione w roku, którego dotyczyły (§ 2 ust. 2 umowy);
- sprawozdania składane były według wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r.¹²⁸, przy czym sprawozdania częściowe z realizacji zadania publicznego zostały złożone terminowo, natomiast sprawozdanie końcowe jeden dzień po terminie, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 519-581, 728-762)

Badanie prawidłowości sporządzenia sprawozdań w zakresie merytorycznym (adopcje) opisano w pkt. 2.4. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 13-98, 283-301, 415-418, 605)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania publicznego do umowy¹²⁹ z dnia 31.12.2021 r. złożone zostało jeden dzień po terminie (tj. 11 stycznia 2024 r.), co było niezgodne z § 8 pkt 4 ww. umowy, który stanowił, że sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zleceniobiorca składa w terminie 10 dni od zakończenia realizacji zadania publicznego (realizacja zadania publicznego zakończyła się 31 grudnia 2023 r. a termin złożenia sprawozdania mijał 10 stycznia 2024 r.).

Kierownik schroniska wyjaśnił, że: *sprawozdanie zostało złożone po terminie jeden dzień, tj. 11 stycznia 2024 r. ze względu na moją nieplanowaną nieobecność chorobową.*

(akta kontroli str. 530-533, 787-789)

OCENA CZĄSTKOWA

Fundacja prawidłowo, zgodnie z przeznaczeniem klasyfikowała i wydatkowała środki otrzymywane w ramach dotacji. Sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadania składane były terminowo, za wyjątkiem jednego spośród czterech sprawozdań końcowych, które zostało złożone do urzędu jeden dzień po terminie.

¹²⁸ W sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057)

¹²⁹ Nr GK.524.1.2021.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, nie formułuje uwag, natomiast przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Aktualizacja danych zgłoszonych do PLW, w zakresie nieruchomości, w oparciu o którą jest prowadzona działalność schroniska.
2. Zapewnienie zwierzętom odpowiedniej opieki weterynaryjnej.
3. Utrzymywanie zwierząt w grupach złożonych z maksymalnie sześciu zwierząt.
4. Zapewnienie psom powierzchni minimalnej stosownie do wymagań załącznika do rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2022 r.
5. Zatrudnienie bądź zawarcie umowy o świadczenie usług z osobą posiadającą wykształcenie w zawodzie technik weterynarii bądź wykształcenie wyższe na kierunku weterynaria lub zootechnika i co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w pracy ze zwierzętami, która będzie odpowiadała za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt oraz przepisów o ochronie zwierząt.
6. Szczepienie psów przeciwko wściekliźnie nie rzadziej niż co 12 miesięcy.
7. Każdorazowe wprowadzanie informacji o oznakowaniu zwierząt do bazy zwierząt towarzyszących.
8. Umieszczanie w wykazie zwierząt przebywających w schronisku informacji o numerze kojca i aktualizowanie go po każdym przemieszczeniu zwierzęcia.
9. Wykazywanie rzetelnych danych w sprawozdaniach z realizacji zadania publicznego (w zakresie merytorycznym), dotyczących adopcji, stosownie do postanowień zawieranych umów o realizację zadania publicznego.
10. Podjęcie działań w celu uregulowania możliwości ewentualnego przenoszenia zwierząt do innych schronisk.
11. Zapewnienie określonych w umowach na prowadzenie schroniska zakładanych rezultatów adopcji.
12. Sporządzanie wypisu z wykazu zwierząt przebywających w schronisku w celu wydania go wraz ze zwierzęciem osobie adoptującej zwierzę.
13. Podejmowanie skutecznych działań w celu poszukiwania nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt.
14. Terminowe składanie sprawozdań z realizacji zadania publicznego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 6 maja 2024 r.

Kontrolerzy
Ewa Grosse
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Katarzyna Smereczyńska
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektor
Andrzej Aleksandrowicz

.....
podpis